

TRANSCRIPT VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 9 juli 2025

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, het is 20:00 uur. Ook rechts van mij is het 20:00 uur. Inmiddels open ik deze laatste raadsvergadering voor het zomerreces. Er zijn afmeldingen ontvangen van de heer Van den Berg, mevrouw Niekus en de heer Spaan. Verder is de raad voor vanavond voltallig. Aan de orde is het vaststellen van de agenda. Er is een voorstel van orde om agendapunt 4, dat betreft de jaarrekening 2024, voor vanavond van de agenda af te halen. Er is nog geen definitieve jaarrekening en goedgekeurde accountantsverklaring beschikbaar. Kunt u instemmen met dat ordevoorstel? Heer Vos.

De heer Vos: Mag ik u iets vragen? Dat gaat alleen om dat ene agendapunt dat u eraf wilt halen?

De voorzitter: Dat agendapunt heet de jaarrekening. Ja, dat is agendapunt 4.

De heer Vos: Dat is het enige agendapunt? De bijdrage dergelijke wilt u gewoon laten staan?

De voorzitter: Dat betreft de kadernota en dat blijft gewoon staan.

De heer Vos: Oké, prima. Dat was even een verhelderende vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Heer Koldenhof. Verduidelijkende vraag?

De heer Koldenhof: Toen ik het las... Teleurstellend natuurlijk, maar ook vervelend. Ik zou wel iets meer willen weten wat er precies gebeurd is. Dus misschien kunt u dat... Kan de wethouder of iemand anders dat toelichten. Maar ook bij de algemene beschouwingen heb ik wel een paar vragen die zijlinks ook te maken hebben met wat dingen uit de jaarrekening, dus ook ... Ik hoop dat ik die dan wel allemaal kan gaan stellen, want ik heb dat allemaal voorbereid. En anders moet ik mijn algemene beschouwing intrekken.

De voorzitter: Ik denk dat dat niet nodig is. Ik maak even het rondje af en dan geef ik het woord aan wethouder Van Midden. Verder nog over dit ordevoorstel. Heer De Jong.

De heer De Jong: Dit is nu van de agenda. Is het wel definitief dat het nu echt in september komt? En ook de volgende vraag, wat is er nu echt aan de hand? Want dit hebben we nog nooit meegemaakt. Dus ja, het is zeer teleurstellend.

De voorzitter: Ik kijk nog even naar mijn linkerhand. De heer Loeff.

De heer Loeff: Voorzitter, heel spijtig. We hopen dat er inderdaad uitleg komt van het college over hoe dit kan zijn gebeurd. Het is gewoon heel erg jammer, want we hebben daar ook in de audit- en risicocommissie uitgebreid over gesproken. Dus we verwachten eigenlijk wel een toelichting op de situatie.

De voorzitter: Heer Van Midden heeft een toelichting namens het college en dan stemmen we daarna over het ordevoorstel. Wethouder Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Uiteraard kan ik dit toelichten. Ik denk ook dat het goed is om te melden dat het besluit om het vanavond niet op de agenda te willen zetten door het college zelf genomen is en niet door de accountant of iemand anders. Wat wij zagen in de discussie met de accountant, was dat er heel veel discussie was over de techniek van wetten, regelgeving en verordeningen waardoor er op het laatste moment nog veel correcties gepleegd moesten worden, over en weer. Ook hier zagen we de wet van Murphy verschijnen. We hebben de systeemovergang naar Microsoft 365 gehad, waardoor op enig moment cijfers niet meer goed op elkaar aansloten en we ook handmatig een aantal correcties moesten doen. Die moesten uiteindelijk ook weer door de accountant gecontroleerd worden. Dus alles bij elkaar was er behoorlijk wat dynamiek, om het maar even zachtjes uit te drukken. Uiteindelijk in het resultaat zien we dat er nog een kleine correctie komt. Het resultaat zoals nu in het concept staat is 90.000 euro in de min. Dat gaat, zoals het er nu uitziet, 116.000 worden. Dat zou ook betekenen dat ik op het laatste moment met een erratum moet gaan werken. Dus uiteindelijk met een nieuw jaarverslag, met een tekst erbij, met een wasbordtabel die een verklaring moet geven. Dat zouden we, bij wijze van spreken, op zijn vroegst vanmiddag om 15:00 of 16:00 nog hebben kunnen aanleveren. Maar dat vond ik zelf zodanig laat, dat de raad zich niet goed kon voorbereiden en dat doet dan ook afbreuk aan de inhoud van de jaarrekening en vooral de verantwoording die ik namens het college aan de raad en ook aan de inwoners wil doen. Waardoor we uiteindelijk op het idee kwamen om het dan terug te trekken. Ik heb de toezichthouder gebeld, de situatie uitgelegd. En die reageerde eigenlijk, is prima. Ik begrijp het ook. Het is ook incidenteel. Laren staat er ook nu eenmaal goed voor bij de toezichthouder. Hij heeft gezegd, als je het even op de mail zet, wat uiteindelijk de overweging is geweest en wat er aan de hand is, dan zullen wij daarop reageren. Wat ons betreft is het prima om uiteindelijk dan in september de jaarrekening vast te stellen. Dus dat is een beetje het verhaal, mevrouw de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Het is niet de bedoeling dat we een heel debat gaan voeren naar aanleiding van een ordevoorstel. Ik snap dat het frustrerend is, maar officieel is een ordevoorstel zodanig dat u stemt of u daar voor of tegen bent. In dit bijzondere geval is het goed dat u nog heel kort aanvult, maar dan wil ik ook wel tot stemming overgaan. Ik maak even een rondje zo om. Heer De Jong.

De heer De Jong: De wethouder zei dat hij nu zelf gevraagd heeft om het niet te bespreken. Maar de vraag blijft dan, is het nu wel of niet goedgekeurd? Ik neem aan dat het nog steeds niet goedgekeurd is door de accountant?

De voorzitter: Ik ga even door. Verder nog? De heer Koldenhof.

De heer Koldenhof: De wethouder sprak over een eigen verzoek gestuurd naar de provincie. Ik denk dat we voor de wetenschap ook graag willen weten, even op papier, wat precies die verzoeken zijn, want ik kan er zo niets mee. Ik hoor dit en denk het is vrij algemeen uitgelegd. Maar als het specifiek is, willen we als raad toch wel weten hoe dat zit. Op basis waarvan heeft de provincie als toezichthouder besloten om in te gaan op het verzoek.

De voorzitter: Volgens mij staat dat ook in het bericht dat we u eind van de middag gestuurd hebben, maar daar gaat de wethouder zo even op in. Heer Vos nog?

De heer Vos: Ja graag, voorzitter. Ik ga dus zo dadelijk bij de beschouwingen nog wel wat nader in op wat ik ervan vind. Als het niet goedgekeurd is, praten we over niks. Bovendien, ik denk dat de gelederen zich sluiten, dus er zal gewoon over gesproken worden, vermoed ik.

De voorzitter: Ik kijk nog even linksom. Mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel. Heel kort, 26.000, is dat een post of zijn dat allemaal kleine posten? Ik denk dat dat ook wel meer informatie zou kunnen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dit was hem. Nog een keer wethouder Van Midden en dan hoor ik van u of u in kunt stemmen met het ordevoorstel. Wethouder Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zie die app die inderdaad gestuurd is naar de raadsleden en die geeft kort weer wat er verder afgesproken is en hoe wij verdergaan. Als de heer Koldenhof geïnteresseerd is ook in de berichtenwisseling die ik met de provincie heb gehad, dan is die ook uiteraard beschikbaar. Ik heb nog niet de formele bevestiging van de provincie per mail, maar als die er is, kan ik dat hele pakket ook via de raadsgriffie toesturen. Dan ziet u precies wat de overwegingen geweest zijn. De vraag van de heer De Jong, komt er dan een goedkeurende verklaring? De accountant heeft zojuist mijn voicemail ingesproken. Die is vanavond nog alle stukken aan het beoordelen en die verwacht morgen met een verklaring te komen. Wat de afwijking betreft. Dat is juist de reden waarom ik niet ... vanavond wilde werken op het laatste moment, omdat ik het goed wil kunnen uitleggen waar die afwijkingen vandaan komen. Dus dat zullen we doen bij de bespreking in september.

De voorzitter: Ik heb net al gezegd, voldoende voor nu. Wie kan er instemmen met het ordevoorstel? Handen omhoog graag. Handen omhoog voor degenen die kunnen instemmen met het ordevoorstel. Dat is een lid van D66, vier leden van Laren Behoud, drie leden van de VVD en twee leden van Liberaal Laren.

De heer Grunwald: Voorzitter? Sorry dat ik daartussen kom, maar u bent een beetje voortvarend, want ik wil daar graag een stemverklaring bij afleggen en dat kan niet achteraf.

De voorzitter: Ik ben zeer voortvarend. Ordevoorstel is... Kantje boord. Maar gaat uw gang.

De heer Grunwald: Ik wil graag voor stemmen, maar ik doe dat wel onder protest, omdat er eigenlijk geen andere keus gelaten wordt om dat zo te doen. Dank u wel.

De voorzitter: En uw collega Vos. Laat ik voor de vorm maar tegenstemmen, want het is natuurlijk een beschamende toestand wat er hier gebeurt. Dus ik stem tegen.

De voorzitter: Dan is het ordevoorstel aangenomen met een tegenstem van lid Vos van Groen Laren. Dan heb ik nog te melden dat er bij agendapunt 7, de kadernota 2026, een motie is ontvangen van de VVD. Motie nummer 1, over een herhaling cursus AED. Die wordt straks behandeld samen met de kadernota. En dan gaan we door, als u tenminste kunt instemmen met het vaststellen van de agenda?

De heer Vos: Mag ik nog een vraag stellen?

De voorzitter: Waar wilt u een vraag over stellen?

De heer Vos: Er is een mevrouw aan de overkant. U bent van harte welkom uiteraard, maar ik ben verrast door... Ik ben verrast, normaal gesproken zitten hier raadsleden en anderen, maar...

De voorzitter: Wethouder Van Midden.

De heer Van Midden: Mevrouw de voorzitter, is het goed als ik het uitleg. Dat is mevrouw Rachel Zandvliet en zij is mijn financiële ondersteuner. Wij werken nauw met elkaar samen en zij is onder andere nauw betrokken geweest bij het opstellen van de kadernota. Dus zij is te allen tijde ook beschikbaar om technische achtergronden te geven, of mocht het geval zijn dat er op dat gebied vragen zijn. Is dat voldoende zo?

De voorzitter: Voldoende zo?

De heer Vos: Dat is plezierig om te weten.

De voorzitter: Mag ik weten of wij de agenda op deze manier vast kunnen stellen? Dat is het geval. Dan is de agenda vastgesteld.

2. Vaststellen besluitenlijsten openbare raadsvergaderingen d.d. 25 juni 2025

De voorzitter: Mag ik weten of wij de agenda op deze manier vast kunnen stellen? Dat is het geval. Dan is de agenda vastgesteld. Gaan we door naar agendapunt 2. Dat betreft het vaststellen van de besluitenlijsten van de openbare raadsvergadering d.d. 25 juni 2025. Het waren er twee. Voor het geval iemand denkt dat ik me verspreek. Kunt u daar allen mee instemmen? Dat is het geval. Zijn ze vastgesteld.

3. Vaststellen lijst ingekomen stukken

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 3. Dat betreft het vaststellen van de lijst van ingekomen stukken. Iemand daar nog over? Kunnen we die conform vaststellen? Is het geval. Bij deze.

4. Jaarrekening 2024

De voorzitter: Dan is agendapunt 4 vervallen.

5. Algemene politieke beschouwingen

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 5 en dat betreft de algemene politieke beschouwingen. Maximaal 5 minuten per fractie. We hebben daar ook een volgorde voor. Die ga ik u zo mededelen. Na de algemene beschouwingen zullen we zo'n 20 minuten schorsen, zodat het college ook een reactie kan voorbereiden. En dan staat er ook een drankje voor u klaar in de kantine. Dan lijkt het wachten wat minder lang. De volgorde is als volgt. We beginnen zo direct met Groen Laren, dan de VVD, Larens Behoud, D66 en Liberaal Laren mag afsluiten. En ik ga u vragen uw algemene beschouwingen vanaf het spreekgestoelte te houden. En het zou fijn zijn als we allemaal een heel klein beetje de aandacht erbij kunnen houden. Heer Vos, gaat u gang.

De heer Vos: Hij staat wel heel dichtbij.

De voorzitter: Dan bent u goed te horen en dan wordt het goed opgenomen op de band.

De heer Vos: Er is maar één moment dat je op tijd moet komen. Ben je er niet, dan ben je óf te vroeg óf te laat. Zei nummer 14 en onze volksfilosoof Johan C. Nu zijn documenten alleen bij uitzondering hier te vroeg op tafel. Tenminste, dat zou mogelijk gebeurd kunnen zijn. En was mevrouw Niekus hier geweest, dan had ik haar gevraagd, want zij heeft een behoorlijk lang verleden hier in de raad. Zij had er mogelijk een actieve herinnering aan. Ik in ieder geval niet. En meestal zijn de stukken dankzij onze onvolprezen griffie gewoon op tijd, maar soms ook, net zoals vanavond, te laat. En in slaap bent, dan kun je niet scoren. Tijd, en vooral tijdsbesef, begint een regelmatig terugkerend fenomeen te worden bij ons college. Al maandenlang is inderdaad in de raad om visies en plannen die lang geleden beloofd waren, maar alsmáar niet kwamen. Het werd zelfs de liberale coalitiepartij te gortig. Een van de standaard terugkerende ervaringen is de vertraging van financiële stukken, dit jaar weer. En ik ben vergeten te turven hoe vaak dit al eerder gebeurd is. Er is altijd wel een verklaring van de wethouder. Maar al eerder is hier aan tafel door collega-raadsleden geconstateerd dat de gemeente niet in control is en heeft de wethouder herhaaldelijk beterschap beloofd. En nu toch weer vertraging. Voor de goede orde, ik heb dit stukje vanmiddag geschreven, alvorens ik het whatsappje ontving. Uit de raadsinformatiebrief wijst de gemeente naar de accountant, die nog bezig is met stukken te onderzoeken. Daar is waarschijnlijk iets behoorlijk mis mee. En dat vrees ik ook, want ze zijn er al heel lang mee bezig. Waarschijnlijk heel veel werk. En ik weet wat veel werk inhoudt, want vorige week heeft de schilder bij mij de hele buitenboel geschuurd, geplamuurd, in de grondverf gezet en fantastisch afgelakt. U moet maar eens komen kijken. En nu heeft de accountant het verslag nog niet kunnen opleveren en ligt de goedgekeurde jaarrekening ook niet op tafel. Ligt het nu aan de kwaliteit van de aangeleverde stukken van de gemeente? De moeilijkheidsgraad van het werk? Of de drukke werkzaamheden van accountants? Ik weet het niet. Ik had gehoopt dat we hier vanavond antwoord zouden krijgen, want ik was ervan uitgegaan dat de accountant hier aan tafel zou zitten. Maar dat gaat waarschijnlijk niet gebeuren. In de eerdergenoemde raadsinformatiebrief, ik citeer: "U ontvangt voor behandeling op 9 juli ook de definitieve accountantsverklaring." Gelukkig staat er geen jaartal bij, dus nog niet alles is verloren. En we kunnen ons minimaal een jaar verheugen op die verklaring. Behalve irritatie ligt hier ook een echt probleem. Hoe verwacht het college dat wij ons werk goed kunnen doen? Dan zal er geroepen worden er staat niet echt iets belangrijks anders. Maar dat doet niet ter zake. We worden als raad niet serieus genomen. En als het allemaal niet op tijd kan, dan moeten we voortaan deze jaarrekening, en dat gaat dus ook gebeuren, maar na het reces bespreken. En verplaatsen we uit voorzorg alvast de begroting ook maar naar het begin van het boekjaar op 1 januari. Graag een zinnig antwoord op de vraag hoe kunnen wij voortaan op een goede manier ons werk gaan doen? Ik had ook nog enkele inhoudelijke vragen, maar dat lijkt me niet zo zinvol omdat het toch teruggetrokken wordt. Ten slotte twee dingen. Wij kunnen ook tellen. En een motie van afkeuring, daar zullen de gelederen zich sluiten. Maar hij was wel heel erg op zijn plaats geweest. En ten tweede, helaas kom ik ook wel eens te laat. En bijna had u deze bijdrage niet kunnen horen of ontvangen. Maar gelukkig is daar Antoinette en die houdt altijd deadlines heel goed in de gaten.

De voorzitter: Dank u wel. Binnen de tijd zelfs. De VVD, heer Koldenhof.

De heer Koldenhof: Dank u wel, voorzitter, collega-raadsleden, de inwoners van Laren hier aanwezig en thuis, het einde van de bestuursperiode komt in zicht. Nog enkele maanden te gaan en dan maken we ons weer op voor de verkiezingen. Maar voordat het verkiezingsgeweld losbarst, staan we vandaag stil bij deze algemene beschouwingen. Momentje van reflectie, maar ook van vooruitkijken. En laten we beginnen met wat er wel

goed is gegaan. Het merendeel van onze doelstellingen is gerealiseerd of ligt op koers. We hebben, ondanks onzekerheden en beperkte marges, gezorgd voor een stabiele financiële positie. Het IHP is vastgesteld en de financiering is in principe ook vastgelegd. We hebben behoorlijk wat visies vastgesteld, zoals voor de woningbouw en groen. En de verkeersvisie en de omgevingsvisie zijn aanstaande. De Omgevingswet is ingevoerd en het sociaal domein is voor het derde jaar op rij binnen de begroting gebleven. En ook het participatieprogramma 'Ons Laren' is een succes gebleken. Daarnaast maakt het college gebruik van experts uit het dorp. Daar zijn wij als coalitiepartij erg trots op. De personeelscapaciteit blijft een knelpunt. De VVD wil van het college horen welke creatieve oplossingen worden ingezet om de uitvoering van beleid niet te laten stagneren. Is de verandering van BEL Combinatie naar BEL gemeenten voldoende, of moeten we verder denken? Voorzitter, wij waarderen de openheid van het college over de verwachte structurele tekorten, tot wel 1,7 miljoen per jaar vanaf 2026. En vervolgens bereikt ons op het laatste moment nog een brief dat het allemaal wel meevalt. Wat moeten we hier nu van vinden? Zo kan de VVD en ook de raad als geheel niet goed sturen. Wij vragen het college dan ook om een nadere duiding. Want als we scherpe keuzes moeten maken, dan moet het college concreet gebruikmaken van de input, bijvoorbeeld van afgelopen maart, toen we met de raad allerlei richtingen hebben afgesproken. Het verbaast de VVD waarom hier nu eigenlijk geen voorstel over ligt. Of is dat naar mening van het college nu niet meer nodig? Het enige dat nu voorligt, is een saaie, beleidsarme kadernota en een, op zich gewaardeerd, onderzoek van een student over inkomstenverbetering. Maar omdat wij het college wel wat mee willen geven, volgt hierbij ons rijtje. Kom met voorstellen voor de verhoging van de inkomsten uit gemakkelijksretributie. Ga eerlijk in gesprek met de ondernemers over de bedrijfsinvesteringszone, want er is inmiddels een zeer onverkwikkelijke situatie ontstaan waarbij de gemeente op kosten van de ... capaciteit inhuurt. En dat moet volgens ons anders. Ga niet verder met het onzinvoorstel over de verkoop van uitzendrechten. Willen we dat de uitzending van de Sint-Janprocessie achter een betaalkanaal verdwijnt? Stel alle voorstellen tot verbetering van de inkomsten in het perspectief van de benodigde structurele financiering van de begroting. En dan toch nog een paar ontevredenheden van de VVD richting het college. De woonvisie is vastgesteld. Maar waarom komt de wethouder niet met plannen? De VVD vraagt zich serieus af of dit ligt aan een gebrek aan initiatieven in de markt, of juist aan terughoudendheid of vertraging bij het college. Zonder uitvoering blijft het bij visie op papier en daar bouwen wij geen woningen mee. Twee. We maken ons grote zorgen over het achterblijven van de aanscherping van het Bibob beleid. We willen weten welke acties het college nu echt gaat ondernemen en wanneer we daar resultaten van kunnen verwachten. Drie. We hebben afgesproken dat het college met een voorstel voor een hotel zou komen. Waarom ligt er geen plan? Want pas dan is toeristenbelasting echt interessant. Over de uitstraling van de Hilversumseweg hebben wij een paar jaar geleden al een motie ingediend. Waarom wordt hier eigenlijk niks mee gedaan? De VVD heeft nadere vragen gesteld over de natuurbrug over de N525. Wanneer komt daar een besluitvoorstel over? Over het warmteplan, zesde punt, zijn wij duidelijk. Wat ons betreft onnodig, duur en weinig effectief. Laren bestaat grotendeels uit koopwoningen. Wie wil verduurzamen heeft daar nu al de mogelijkheid toe. De realiteit is dat de meeste bewoners en woningcorporaties wachten op betere timing of financiële reden. Niet op de papieren werkelijkheid van gemeentelijke routekaarten. Zorg voor de invoering van groen gas en voldoende stroom. Dat is wat ons betreft de warmtevisie. Punt zeven. We hebben geïnvesteerd in een dekkend netwerk van AED's in het dorp, maar de bereidheid tot het volgen van opfriscursussen is laag. Daarom hebben we daarover bij de kadernota zo meteen een motie ingediend. En tot slot, voorzitter, waarom staat er in het jaarverslag, ook al zullen we dat nu niet vaststellen, nog iets over de registratie van godslastering op pagina 14, terwijl die wet al in 2014 is afgeschaft? Tot slot, het proces rondom het houden van algemene beschouwingen op basis van beleidsarme stukken is niet bevredigend en dat moet

wat betreft de VVD anders. Ik nodig graag de andere partijen uit om in de volgende bestuursperiode hier een andere vorm voor te vinden. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ook binnen de tijd. Dan mag ik het woord geven aan Larens Behoud.

De heer Loeff: Dank u wel, voorzitter. Wij zaten aan de andere kant, maar dat geeft niet. Geacht college, leden van de raad, inwoners van Laren. Hierbij richt de fractie van Larens Behoud graag het woord tot u om u mee te nemen in onze visie op de ontwikkelingen voor 2026 die onze gemeente te wachten staan. De kadernota die uw college heeft aangeleverd is hiervoor de leidraad. U geeft ons in een beperkt, maar overzichtelijk document inzicht in wat wij als gemeente de komende jaren kunnen verwachten, zowel financieel als beleidsmatig gezien. Allereerst zijn we blij te constateren dat het alom gevreesde ravijnjaar voor onze gemeente, zeker naar aanleiding van de laatste meicirculaire, niet de afgrond in wordt gestort. Is onze vrees voor niets geweest? Nee. We zijn ervan overtuigd dat alle inspanningen van wethouders financiën en andere bestuurders, zeker ook in VNG-verband, hebben bijgedragen aan het matigen van de klap. Zijn onze zorgen daarmee weg? Nee. Maar de fractie van Larens Behoud constateert met genoegen en waardering naar dit college dat er zorgvuldig wordt gecalculeerd, rekening houdend met de soms onzekere ontwikkelingen. Daarbij zijn we, denk ik, allemaal opgelucht dat de meicirculaire verlichting brengt, zodat we wel kunnen voldoen aan een meer sluitende begroting. Ik blik in deze laatste algemene beschouwingen van deze vierjarige bestuurstermijn graag ook even terug op de volledige periode. Onze grootste zorg vanuit Larens Behoud bij de start van dit college betrof het sociaal domein. En hoewel de uitgaven hangen aan onzekerheden, mogen we ook hier constateren dat er meer dan een net resultaat ligt. En dat we zien dat er gewerkt wordt aan een betere monitoring en zorgvuldiger toekenning. Voor Laren zijn er nog stappen te zetten die in andere beginsel meer inkomensafhankelijk kunnen worden gemaakt en waarmee het geld echt terecht komt bij mensen die de zorg nodig hebben. Om zo niet het ingewikkelde stelsel van lokale maatschappelijke ondersteuning te ontworpen. Vraag aan de wethouder, we zijn benieuwd naar de toelichting van de wethouder op het sociaal domein op deze toekomstige ontwikkelingen. Tevens zijn we benieuwd of op basis van de inwonersenquête, die een duidelijke wens uitsprekt op het gebied van jongeren, vanuit het college ideeën zijn over het beleid ten aanzien van jongeren hierop. We constateren dat de kadernota voor de komende periode beleidsarm is. Eigenlijk is het vooral een opsomming van hogere kosten door indexeringen en voordelen uit ... Dat is wellicht logisch. Immers, met de verkiezingen is er tijd voor nieuwe plannen. Aan de andere kant kunnen we ook constateren dat er veel door dit college de afgelopen jaren in de steigers is gezet en dat we als raad de nodige besluiten hebben genomen die onze inwoners de komende jaren zullen terugzien. Zo hebben we recentelijk het Integraal Huisvestingsplan voor de scholen vastgesteld, is er een plan voor de openbare verlichting te vervangen en te verduurzamen, is het project Laren Regenklaar zo goed als afgerond en gaat de gemeente opnieuw en beter aan de slag met de groene leefomgeving. We zijn voor de komende periode vooral benieuwd naar de uitwerking van het groenbeleidsplan. Vraag aan de verantwoordelijke wethouder is wanneer kunnen wij die uitwerking zien? Is dat nog dit najaar en kunnen we dan ook direct al resultaten zien, of komen die pas in het voorjaar van 2026? Dit in relatie tot de heraanbesteding van het groenonderhoud. Het is goed om te constateren dat het college wellicht weinig beleidswensen heeft, om zodoende te werken aan bestendiging van een zorgvuldige, sluitende begroting. Maar toch zien we ook een aantal vragen komen vanuit het dorp, waarop we graag de aandacht willen vestigen. Zo worden sport en kunst en cultuur ondersteund door de gemeente, maar moeten er ook vragen worden ingeruimd voor vragen vanuit het dorp. Hoe gaan we een tekort aan maatschappelijke bijdragen met elkaar, en ik lees niet alleen gemeente, maar ook maatschappij, oplossen? Zo blijkt de speeltuinvereniging Ons Genoegen noodzakelijk onderhoud te moeten

plegen aan het dak en aan het gebouw. Vraag, kan de wethouder aangeven of daar dekking voor is? En zo nee, hoe die gevonden kan worden? We horen in de wandelgangen dat er hoge kosten kunnen gaan komen voor vervanging van bijvoorbeeld de hockeyvelden. Heeft het college hier ook kennis van genomen en wat is hierover te zeggen in het kader van de kadernota? Hoe kijkt het college aan tegen de financiering van de noodzakelijke verduurzaming of omschakeling van energiebronnen van het zwembad? En zijn hier lagere kosten te behalen als er meer ondernemerschap wordt gevraagd bij het zwembad zelf, of een hogere bijdrage van de andere gemeenten? In de kadernota wordt niet gesproken over woningbouw. Dit levert, mits vergunning verleend wordt, een positief resultaat op in financiële zin. Kan de verantwoordelijke wethouder ons uitleg geven over de kostendekkendheid van de leges? Mag hierop nog winst worden gemaakt? En hoe ziet de wethouder financiën de verwachte inkomsten afgezet tegen de op stapel staande of gewenste plannen? Bij de algemene ontwikkeling rond de BEL-organisatie, waarbij we onlangs een indrukwekkende presentatie kregen van alle onderhanden zijnde veranderingen, projecten, aanpassingen, blijft voor ons de vraag of er niet ook aandacht zou moeten worden besteed aan ambtelijke ondersteuning op het gebied van erfgoed, alsmede economie. Dit eerste kwam nadrukkelijk aan de orde bij de bespreking van de omgevingsvisie. Met alle respect voor de huidige bezetting, zien we dat daar meer uren en kennis op ingezet zouden moeten worden om wensen en ontwikkelingen beter te kunnen begeleiden en beleid sneller en meer structureel vorm en inhoud te kunnen geven. Vraag aan het college, bent u dat met ons eens en op welke wijze gaat u zich hiervoor bij de begroting inzetten? In de komende beleidsperiode gaan grote projecten van start. We hebben het over schoolrenovaties, wegreconstructies en verbeteringen van groenonderhoud en onderhoud in het algemeen. Is het college bij machte deze projecten te managen? Volstaat de financiële ruimte? Of voorziet het college hierin risico's? En zo ja, welke? Larens Behoud wil ten slotte ook een compliment maken naar onze andere fracties in de raad, zowel van de coalitie als van de oppositie. Wij zijn van mening dat ondanks sommige inhoudelijke verschillen, we met elkaar de grote lijn te pakken hebben en de realiteitszin met elkaar hebben om dat te doen wat nodig is. Maar ook te beseffen dat in een kleine gemeente niet alles politiek of inhoudelijk haalbaar is. Wat dat betreft kijken we uit naar de begrotingsraad. En zijn we meer dan benieuwd naar de uitslag van de landelijke verkiezingen, waarvoor de gemeentelijke financiën, de wetgeving rond een aantal belangrijke dossiers als woningbouw, milieu en asielopvang belangrijke besluiten zullen moeten worden genomen. We zijn realistisch genoeg om te weten dat dat niet voor de zomer van 2027 het geval zal zijn. Alsdan hopen we hier met een waardige opvolger van onze burgemeester, mevrouw Joan De Zwart, op lokaal niveau in een nieuwe samenstelling van de raad hieraan uitvoering te kunnen geven. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. U had twee minuutjes extra nodig, maar netjes gedaan. En ik kijk nu de goede kant op. Dat scheelt. Dank u wel. Mevrouw Van Dorst van D66 heeft het woord.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel. Mevrouw de voorzitter, college, collega's en toehoorders, wat vindt D66 van het afgelopen jaar? Er is al veel gezegd, maar wij vinden dat we terugkijken op een goed jaar. Van onze coalitieovereenkomst hebben we veel kunnen realiseren. Sommige doelen lieten wel wat lang op zich wachten, zo lang dat de oppositie al enthousiast werd, maar het merendeel gaan we mooi afsluiten. En daar zijn we met recht trots op. Laten we beginnen met het hoofdstuk waar mijn hart en kennis ligt, het sociaal domein. Wethouder De Groot is er trots op dat de kosten, die bijna niet te beheersen zijn, binnen zijn budget zijn gebleven. Dat is een mooi resultaat. Maar nog mooier vind ik dat de inwoners van Laren tevreden zijn met de ondersteuning die hen wordt geboden. En dat is niet mis, want tien jaar geleden met de nieuwe Participatiewet en Wmo heb ik me daar behoorlijk zorgen over gemaakt. Specialistische hulp die eerst door de

professionals zelf werd bepaald, werd flink bezuinigd en overgenomen door de gemeente. Het heeft lang geduurd, maar met het vorig jaar afgesloten integraal zorgakkoord zitten beide uitvoeringsorganisaties eindelijk gezamenlijk rond de tafel en kan kennis worden gedeeld. Wat is er nog meer bereikt? “Vertrouwen in Laren” zegt de titel van ons coalitieakkoord. En daar is alle reden voor. We hebben een helder visiedocument opgesteld voor het sociaal domein, dat ook als zodanig wordt uitgevoerd. De sportraad is een gedegen gesprekspartner geworden. Ondernemend Laren vindt in Bijzonder Laren een spreekbuis, waarmee wij onze eerste economische thematafel hebben opgezet. Dit jaar is het koersdocument duurzaamheid en klimaat gepresenteerd en hebben veel mensen hiermee hun huizen kunnen isoleren. De woonvisie en de verkeersvisie zijn in juni gepresenteerd en we verwachten deze in november af te ronden. Wat veiligheid betreft, we hebben twee wijkagenten, drie BOA's en zestien buurtpreventieverenigingen. Recentelijk is door het college onderzoek gestart naar hoe inwoners te beveiligen bij calamiteiten. En last but not least, we hebben zojuist het Integraal Huisvestingsplan goedgekeurd. Daar zijn wij als onderwijspartij natuurlijk dubbel trots op. Voor achterstallig onderhoud, isolatie en een beter binnenklimaat wordt voor een bedrag van bijna 1 miljoen dit uitgerold. Maar dan zijn de scholen ook voor 40 tot 50 jaar toekomstbestendig en is de diversiteit aan schoolsystemen en monumentale gebouwen behouden. Natuurlijk zijn er ook zaken die niet zo goed zijn gegaan, waar we ons wel sterk voor maakten vanuit de raad. Een verkeersvisie voor Laren, het zoveelste. De contouren zijn getekend, maar het uitvoeringsprogramma roept nog veel vragen op. Zo is D66 voor 'auto te gast' in het centrum, waardoor hardrijders afgeremd worden en fietsers en voetgangers voorrang krijgen. Daarvoor is het noodzakelijk dat er minder parkeerplaatsen in het centrum komen. Maar parkeren voor invaliden en oudere mensen moet behouden blijven. Provinciale plannen van doorfietsroutes klinken prachtig, maar dwars door het centrum? Wij vinden het te gevaarlijk. Bezuinigingen in 2026, in het kader van het ravijnjaar, zijn uitgebreid besproken in de nieuw opgerichte auditcommissie. Maar een echte klap erop vindt pas in november plaats. De kadernota laat voor 2026 een verlies van 1,6 miljoen zien. We gaan kijken naar verminderen van onze reserves. Precariorechten zullen worden geheven. Maar zet dit zoden aan de dijk? En zou daarom de OZB moeten worden verhoogd? Gelukkig, vorige week is de zogenaamde meicirculaire ontvangen. En gelukkig blijkt dat de soep niet zo heet wordt gegeten als hij werd opgediend. Er zijn gemeenten die hun begroting sluitend hebben gekregen door een beleidsarme begroting op te zetten. Gelukkig volgen wij niet die weg. Want zoals de commissaris van de Koning, de heer Van Dijk, recentelijk zei, het gaat niet alleen om het financiële plaatje. Er moet ook voldaan worden aan de maatschappelijke verantwoording. En daar willen wij aan vasthouden. Wat betreft het onderhoud van het openbaar groen in Laren, dit stelt teleur. De ambities van het groenbeleidsplan zullen door de uitvoeringsproblemen in 2026 nog niet uit de verf komen. Sportsubsidies zijn er niet. En een raad voor kunst en cultuur is er ook nog niet. De BEL-organisatie geeft ons hoofdpijn. Er wordt heel veel geïnvesteerd en de uitkomst hiervan klinkt hoopvol, maar is nog erg onzeker. Ook de nieuwe directeur heeft zich ziekgemeld en dat baart ons zorgen. Buiten de hekken van Laren maken we deel uit van een belangrijke regio, de regio Gooi en Vechtstreek. Het uitvoeringskantoor in Bussum wordt steeds groter en sterker. Het sluit voor onze gemeente, en soms ook voor Eemnes, grote contracten af op sociaal en fysiek terrein, maar ook voor ICT en bedrijfsvoering. Wij als democraten vinden dat niet goed, omdat de zogenaamde democratische legitimiteit bij deze grote activiteit in het geding kan komen. Gelukkig is door de burgemeesters van Hilversum en Laren, de heren Broertjes en Mol, de klankbordgroep raadsleden in het leven geroepen, om onderling over belangrijke gezamenlijke onderwerpen te kunnen brainstormen. Doordat beide heren helaas geen deel meer uitmaken van ons bestuur, moeten wij als raadsleden zelf hierop alert blijven. Binnen de Metropoolregio Amsterdam, de grote regio waar Laren ook deel van uitmaakt, vervult D66 een actieve rol. Wethouder De Groot is voor Laren vertegenwoordiger in de Algemene Vergadering en de themagroep Onderwijs en Arbeid. En ikzelf ben

plaatsvervangend lid van de raadtafel. In de laatste vergadering van het Algemeen Bestuur is op verzoek van deze raadtafel onderkend dat het contact tussen het college en de raadsleden binnen de MRA versterkt moet worden. Ook in Laren kan dat beter. Voorheen hadden we een speciale commissie voor regionale onderwerpen, maar deze is helaas vervangen door een vast agendapunt regionale zaken in de andere commissies. D66 denkt dat dit een groot gemis is en zal in het presidium voorstellen een dergelijke commissie toch weer in het leven te roepen. Want ook binnen de commissie Maatschappij en Financiën worden veel regionale onderwerpen besproken die hier niet tot hun recht komen. Ik ga afronden. Naast financiële vragen komen de maatschappelijke vragen, zoals bij de visie sociaal domein en de Tomingroep, in deze commissie niet tot hun recht. Het is veel waar we ons voor hebben ingespannen en veel wat nog op ons bordje ligt. Maar laat ik afsluiten met te vermelden dat we gelukkig op zondag weer in Laren kunnen gaan winkelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik echt bij Liberaal Laren nu. Mevrouw Timmerman. U moet even de microfoon aanzetten.

Mevrouw Timmerman-Hamer: Geachte voorzitter, college, raad en toehoorders in de zaal en thuis. Na de schok van een begrotingstekort van een slordige 1,6 miljoen voor 2026, en ook structureel geen uitzicht op een sluitende meerjarenbegroting, dan toch nog het verheugende bericht dat het ravijn 2026 door middel van extra financiële compensaties via de meicirculaire nagenoeg geheel is gedicht. Hoe dit erna gaat verlopen is echter nog onduidelijk, zeker in het licht van de aankomende Tweede Kamerverkiezingen. Hoe nu deze kadernota vanavond te behandelen? Op welk document wordt van ons een algemene beschouwing verwacht? Het voorstel is de kadernota vast te stellen. Er ligt de originele kadernota. Daarnaast cijfers vanuit de meicirculaire, die een geheel ander beeld laten zien. Dus de kadernota is achterhaald. Vraag is, wat blijft hiervan overeind als kader? Welke kaders geven we dan mee? Bovendien ligt er nog een raadsinformatiebrief over alternatieve verdienmodellen en tal van ombuigingsvoorstellen als verdienmodel of besparing ten behoeve van de kadernota, maar die nergens in de kadernota meer terugkomen. Welke worden nu als kaders meegegeven, welke alsnog meegenomen of niet? Kortom, wat stellen we straks vast? We hebben een paar constatering, een aantal vragen en een paar kaders die we vanuit Liberaal Laren toch willen meegeven. In eerste instantie moeten we helaas constateren dat de BEL-organisatie, ondanks alle pogingen daartoe, financieel nog steeds niet in control is. Alleen al het feit dat de afdeling niet in staat is op tijd een goedgekeurde jaarrekening te kunnen presenteren, spreekt boekdelen. Wij maken ons hierover ernstige zorgen, temeer daar we vernamen dat ook de algemeen directeur voor langere tijd is uitgeschakeld. En de afdeling financiën kampt met een tekort aan fte's. Is er een plan om dit op te lossen en kunt u dat met ons delen? We hebben vanmorgen wel gehoord dat er een interim komt, maar toch. Daarnaast zouden we graag de mogelijke financiële gevolgen willen horen van de recente ontwikkelingen bij de Tomingroep. Hoe schat u de impact in voor Laren? En dan de WOZ. In de brief over de meicirculaire staat een algemeen Nederlands verhaal over hoe te heffen. Mogen wij u, wellicht ten overvloede, eraan herinneren dat wij in Laren een eigen afspraak hebben? Namelijk dat het tarief van de OZB wordt gecorrigeerd met de stijging of daling van de huizenprijzen, zodat slechts een inflatiecorrectie van toepassing is. En hoe zit het met de afvalstoffenheffing? De vermelding budgettair neutraal is fijn voor de gemeente en gaat de gemeente aan. Maar de vraag is, gaat deze weer omhoog voor de burger? En hoeveel? Dit raakt onze inwoners. Wat kunnen ze verwachten? Uit de inwonersenquête Laren bleek dat onze inwoners over twee punten nogal ontevreden waren. Groenonderhoud en onderhoud van stoepen en wegen. Beide al jaren een doorn in ons oog. Welke kaders heeft u hiervoor opgenomen om dit te verbeteren de komende jaren? Budgetten voor het in kaart brengen

van het bosareaal en het verbeteren van de Brinkbodem zijn vanaf 2024 doorgeschoven naar 2025. En het bosareaal wordt in 2026 alsnog opgepakt, hebben we gelezen. Nu komt de Brinkbodem in 2026 niet meer terug. Betekent dit dat u dat toch nog in 2025 gaat doen? En wanneer? Want het is straks kort dag als alles weg is en u wilt nog verder gaan graven. Volgens de kadernota houden wij in Laren 124.000 euro over op de post jeugdzorg. Toch wilt u een eigen bijdrage instellen, lezen we in de informatienota, vanaf 2028 en heeft daarvoor zelfs 72.000 euro aan inkomsten ingeboekt. Terwijl dit slechts budgettair neutraal als stelpost mag worden opgenomen. Graag uw uitleg hierover. Vanuit het ministerie van OCW ontvangt Laren 100.000 euro ter versterking van het bibliotheekwerk. U stelt in de kadernota dat 76.000 euro echter afdoende is, ofschoon er een nadrukkelijk verzoek ligt deze gelden in zijn geheel voor het bibliotheekwerk te besteden. Gezien het belang van de bibliotheek en de nieuwe financiële werkelijkheid, gezien de meicirculaire, graag het hele bedrag uitkeren, zoals door OCW dringend is verzocht. Is er al enig zicht op hoeveel verduurzaming van De Biezem gaat kosten en hoe die kosten worden verdeeld? In de informatienota alternatieve verdienmodellen staan verkenningen voor ombuigingsvoorstellen die in de kadernota niet meer terugkomen. De BIZ, bedrijven investeringszone, begrijpen we niet, aangezien we al een stichting Bijzonder Laren hebben, waar de ondernemers al voor betalen en die hetzelfde doel dient. Bovendien levert het de gemeente geen geld op. Graag uitleg hierover. Tot slot de door u gepresenteerde ombuigingsvoorstellen, die ook niet meer ter sprake zijn gekomen in de kadernota. Hetgeen wij als kader nog willen meegeven, in de precariobelasting conform verordening, wij gingen ervan uit dat dat allang gebeurde. Eveneens het in rekening brengen van ondersteuning van de buitendienst bij evenementen in Laren. En gemakkelijksbelasting die daar ook op staat. De euro per entreekaart is al eerder door ons geopperd als soort toeristenbelasting, dus daar zijn wij heel erg voor. Waarom zijn overigens in dit kader de verlaging van de kosten afbouw serverpark, minder printers, besparing openbare verlichting, niet meegenomen in de kadernota? Dit lijken ons evidente besparingen. Mevrouw de voorzitter, wij realiseren ons dat dit eigenlijk geen echte algemene beschouwingen geworden zijn. Maar meer een zoektocht naar enig houvast en helderheid in de wirwar van documenten voor 2026. Dus, ter afsluiting nogmaals de vraag, wat stellen we vanavond eigenlijk vast? Want de kadernota is achterhaald. Wij zijn het spoor een beetje bijster. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de algemene beschouwingen. Ik heb genoteerd dat een aantal collega's over de tijd zijn gegaan. Daar hebben we het vast wel in het presidium nog over in augustus. Ik had meegekregen van de griffier dat ik daar een beetje soepel mee om mocht gaan. Dus vandaar. We gaan schorsen, zodat het college even de gelegenheid heeft om straks te reageren op uw inbreng. Er staat een drankje klaar in de kantine voor u. Dan duurt het wachten wat minder lang en zitten wij wat minder gestrest hiernaast. En dan zien we u om, 21:05 uur hier weer terug in de raadzaal. Ik schors de vergadering.

6. Reactie college op algemene beschouwingen

De voorzitter: Dames en heren. Ik heropen de vergadering. En het woord is aan wethouder Van Midden, namens het college. Gaat uw gang.

De heer Van Midden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zal ingaan op alle vragen die gesteld zijn, in ieder geval de vragen beantwoorden die vanuit mijn portefeuille door mij te beantwoorden zijn. We hebben de vragen per onderwerp gegroepeerd, dus niet per fractie maar per onderwerp, zodat we in ieder geval geen doublures krijgen. Voor ik op de vragen inga, wil ik toch even ingaan op de opmerkingen van de heer Vos van Groen Laren, waarbij hij uiteindelijk zijn chagrijn uit over het hele proces. Dat deel ik ook, dat chagrijn. De heer Vos gebruikte een voetbalmetafoor. Ik ben ook voetballer, weliswaar op amateurniveau. Maar als een

voetballer een verkeerde pass gegeven heeft, dan heeft het geen enkele zin om uit te leggen dat hij een verkeerde pass gegeven heeft. Dat ziet hij zelf wel. Het enige wat zin heeft, is het gesprek over hoe we dan volgende keer de wedstrijd beter kunnen spelen. En daar zijn we over in gesprek. In de commissie M&F heeft de accountant al aangegeven, want die was op dat moment aanwezig, dat er weliswaar nu wat hiccups zijn in de vaststelling van de jaarrekening, vooral ingegeven door verschillende inzichten over de techniek, maar dat hij uiteindelijk kon vertellen dat het volgend jaar veel beter zou gaan. Ik durfde die toezegging eerlijk gezegd niet meer te doen. Maar hij, omdat hij ziet dat het gewoon beter wordt, durft die toezegging wel te doen. Dus in die zin moet het beter gaan. Als het gaat om de tijdigheid van het aanleveren van stukken, zodat de raad zich een oordeel over dingen kan vormen, waaronder zienswijzen bij alle gemeenschappelijke regelingen. Dat is inderdaad een punt van aandacht, wat de heer Vos terecht constateert. Daar moeten we met zijn allen alert op zijn, elkaar op aanspreken, zodat dingen uiteindelijk tijdig in de raad en commissies komen en besproken kunnen worden. Ik heb vandaag ook weer overleg gehad met de regionale wethouders financiën. En daar zit een beetje hetzelfde chagrijn, dat we te laat in het proces zitten als het gaat om het vaststellen van zienswijzen op bijvoorbeeld kadernota's van gemeenschappelijke regelingen en begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Dus daar willen we ook weer veel meer energie in steken om in een eerder stadium als wethouders financiën betrokken te zijn. En uiteindelijk ook in een eerder stadium onze commissies en raden daarbij te betrekken. Dus in die zin, mijnheer Vos, hoop ik dat het beter zal worden. En u kunt ons, en zeker mij, daar te allen tijde op aanspreken. Voor wat betreft de vragen die gesteld zijn. Ik zal eerst ingaan op de vragen die betrekking hebben op het proces en de financiën, waarbij Liberaal Laren vraagt welk document is leidend voor de bespreking van vanavond? De kadernota is nog steeds leidend voor de vergadering van vanavond. Die staat op de agenda. In die kadernota geven we aan welke uitgaven wij van plan zijn te doen in 2026. Daarin zijn de kaders opgesteld en daar vragen we uiteindelijk u een oordeel over te vormen. Uiteindelijk is de kadernota de opmaat naar de begroting voor 2026. Op dat moment zullen we ook de uitkomst van de meicirculaire meenemen. De meicirculaire heeft betrekking op de inkomsten, dus de algemene uitkering die we krijgen. Die zullen we dan meenemen in de begroting 2026, zodat u uiteindelijk het in het totaal kunt vaststellen in de begrotingsbehandeling in november. Net als in voorgaande jaren wordt u via een raadsinformatiebrief alvast geïnformeerd over de uitkomst van de meicirculaire. En volgens mij is die inmiddels bij u, hij zit in ieder geval bij de agenda. Laren's Behoud stelt daarbij de vraag of de vrees van het ravijnjaar voor niets is geweest. Nee, zeker niet. Ik denk dat het ons wel bewust heeft gemaakt van de kwetsbare positie die we als gemeentes hebben en de afhankelijkheid van de algemene uitkering. Ik denk sowieso dat het goed is, ter voorbereiding op ook mogelijke teleurstellingen in de toekomst, om de bezuinigingstrajecten ook verder door te zetten en in te zetten, zodat we minder afhankelijk worden van de fluctuatie in de algemene uitkering. En uiteindelijk veel meer zelf de regie kunnen nemen op de grote programma's die wij draaien. En dat we toch min of meer, onafhankelijk van wat er boven ons hoofd gebeurt, in staat zijn onze opdrachten te voltooien. Dus in die zin is het zeker niet zinloos geweest. De VVD stelt eigenlijk min of meer dezelfde vraag, wat moeten wij vinden van het verschil tussen de eerder structurele tekorten en de recent ontvangen brief waarin staat dat het allemaal meevalt? Dat is eigenlijk wat u ervan moet vinden. We zullen uiteindelijk toch wel aan de slag willen gaan met die ombuigingen. Waarom ligt er vandaag nog geen voorstel over de keuzes en de richting die in maart met de raad besproken zijn? Dat is omdat we in maart ook afgesproken hebben dat we in de begrotingsbehandeling van 2026 de ombuigingsvoorstellen ook mee zullen nemen. Dus die voorstellen gaan nu opgepakt worden en meegenomen worden naar de begroting. Het is, wat ik al zei, wel degelijk nodig om daarmee aan de slag te gaan. Dan kom ik op de ombuigingen en verdienmodellen, waarbij Liberaal Laren de vraag stelt welke voorstellen uit de RIB over alternatieve verdienmodellen en ombuigingen gelden nu als financieel kader voor het nieuwe begrotingsjaar?

Daar gaan we dan mee aan de slag. Ons idee is om als een van de eerste dingen het verschil in de OZB niet woningen aan te pakken, waarbij we zien dat ons tarief wat lager is dan in Blaricum. En het idee is om dat in ieder geval op het niveau van Blaricum te brengen, waardoor we uiteindelijk meer opbrengsten zullen hebben. Voor wat betreft uw opmerking en de herinnering aan het lokale beleid, OZB wordt alleen met inflatie verhoogd, niet meer dan de stijging van de WOZ-waarden. Graag bevestiging dat dit blijft gelden. Dat blijft ook wel degelijk gelden. Dat is de systematiek zoals we hem hebben en ook zullen houden de komende tijd. Voor wat betreft de gemakkelijksheidsretributie. De suggesties die gedaan zijn, zijn vorige week ook met commissie M&F besproken. Daar gaan we mee aan de slag. Dat heeft een wat langere aanlooptijd nodig, omdat je uiteindelijk ook een participatietraject wil starten. Je wil de belangrijkste stakeholders daarin meenemen en het zorgvuldig voorbereiden om het uiteindelijk te doen. Dus ik verwacht niet dat we dat al in de begroting 2026 mee kunnen nemen, want dan zouden we dat nu al moeten doen, want die zijn we nu al aan het voorbereiden. Maar we zullen daar zeker in 2027 verder mee aan de slag gaan. De vragen over de BIZ zal mijn collega Flip De Groot behandelen, ook als het gaat om de verkoop van uitzendrechten. Ik hoor mijnheer Merckx mompelen. Ik weet niet of hij daarmee richting mij mompelt of dat hij in zichzelf spreekt... Oké, heel goed. Dan ga ik gewoon verder, als mijnheer Merckx het niet erg vindt. Wat de VVD betreft, de ombuigingsvoorstellen worden nader uitgewerkt om tot een definitieve set van voorstellen te komen naar de raad en mee te nemen in de begroting van 2026. We zien overigens wel dat de huidige financieringspositie van de gemeente Laren stabiel is, en dat willen we ook graag houden. Dat gaan we ook zo houden, door gewoon heel goed zicht te hebben op de risico's die we in de toekomst tegen kunnen komen en de wijze waarop we die kunnen beheersen. De BEL-organisatie, Liberaal Laren constateert in haar betoog dat de BEL-organisatie financieel niet in control is en vraagt naar een plan van aanpak. Dat is ook uitgelegd in de presentatie vorige week en dat zag u ook terugkomen in de begrotingswijzigingen van de BEL-organisatie. Wat we zien is dat de BEL steeds meer in control komt. Ik heb daar al een keer eerder opgemerkt dat het gek is dat hoe meer je in control komt, des te meer zie je de zaken waar je nog niet in control bent en die je moet oppakken. Daar wordt hard aan gewerkt. Op personeelsgebied is nu bijna elke functie binnen control en finance vervuld met vast personeel. Alleen de teamleider van control en financiën, en de afdelingsmanager, wordt nog ingehuurd. Maar ook hierop lopen nu procedures. Het is natuurlijk wel zo dat als wij nieuwe medewerkers aantrekken, zij wel tijd nodig hebben om op vlieghoogte te komen. In dat proces zitten we nu. Ongelukkigerwijs zitten we ook in het proces met de vaststelling van de jaarrekening. Maar dat gaat zeker gebeuren en daar zullen we uiteindelijk zeker de vruchten van plukken. Laren Behoud vraagt naar meer ambtelijke ondersteuning op het gebied van de onderwerpen erfgoed en economie. Daar zullen mijn collega's Flip De Groot en Rood op terugkomen. De VVD constateert dat personeelscapaciteit een knelpunt blijft en vraagt zich af welke creatieve oplossingen worden ingezet om de uitvoering van beleid niet te laten stagneren. Ook vraagt zij of de verandering van de BEL-combinatie naar BEL-gemeente voldoende is. De personeelscapaciteit blijft een uitdaging, daar kan ik gewoon heel eerlijk in zijn. Maar zoals u zag in de BEL-presentaties zijn wij steeds meer in staat vaste medewerkers aan ons te binden. Als het gaat om de uitvoering van beleid, dan zal er zeker geen stagnatie optreden. In het geval dat de vraag groter is dan de capaciteit die we hebben, hebben we altijd de mogelijkheid om externe capaciteit in te huren om speciale projecten uit te kunnen laten voeren. En dat doen we ook. Uiteindelijk is steeds de vraag gaan we het zelf doen of hebben we capaciteit nodig die we dan extern inhuren? Daar zullen we altijd op een of andere manier gebruik van moeten maken. Maar we zien nu echt een trend dat de inhuur omlaag gaat en de vaste medewerkers toenemen. Wat betreft de openbare ruimte, het onderhoud van het groen en de ontevredenheid over het onderhoud van het groen, de stoepen en wegen. Zeker als we kijken naar de uitkomst van 'Waar staat je gemeente?' Daar was inderdaad chagrijn over. 'Waar staat je gemeente,' dat onderzoek is al een tijdje terug gehouden op een moment dat het gewoon niet

helemaal op orde was. Of helemaal niet op orde was. Uiteindelijk is dat de laatste tijd behoorlijk hersteld. Grosso modo denk ik dat het dorp er aardig uitziet. Behalve dan alle schades die ontstaan zijn door al het leidingwerk, in zowel de wegen als de plantsoenen. Maar daar wordt ook heel hard aan gewerkt. Liberaal Laren vraagt ook welke structurele middelen of kaders hiervoor vrij worden gemaakt. Voor het onderhoud van de openbare ruimte, zie je terugkomen in de kadernota, vragen we structureel €125.000 per jaar extra om het op het gewenste niveau te brengen. En dat is alleen voor het onderhoud, dan doen we nog niets extra's. Dus in die zin worden daar de middelen voor gevraagd. Liberaal Laren stelt ook een vraag over het onderhoud van De Brinkbodem die lijkt weggefallen. Of dat alsnog wordt opgepakt? Ja, dat klopt. Goed geconstateerd. In 2025 zijn in verband met de aanleg van een nieuwe vijver geen activiteiten voor verbetering van de bodem uitgevoerd. Na de kermis wordt beoordeeld of dit alsnog nodig is. De uitvoering vindt dan in het najaar plaats. De afvalstoffenheffing, daar zal collega Flip de Groot op ingaan. Larens Behoud vroeg wanneer wij de uitwerking van het groenbeleidsplan tegemoet kunnen zien. Is dat nog dit jaar, najaar? Er komt op heel korte termijn een raadsinformatiebrief naar u toe waarin wordt aangegeven hoe we uiteindelijk het groenbeleidsplan gaan uitvoeren. Ik kan u vast meedelen dat de projecten uit het groenbeleidsplan stapsgewijs uitgevoerd worden in de periode 2025 tot 2028. Een groot deel van de onderdelen uit het groenbeleidsplan vallen gewoon onder het reguliere beheer. Ik heb al eerder gezegd, als we kijken naar het thema biodiversiteit, als we plantjes vervangen, dan zullen we binnen het huidige beheer de normale planten vervangen door bio diverse planten. We hebben ook inmiddels een nieuwe bomenlijst, waarbij we ook bomen hebben opgenomen die wat meer klimaatbestendig zijn naar de toekomst toe en ook divers zijn. Dus alle nieuwe bomen worden ook op basis van die lijst geplant. Zo werken we langzaam naar die ambities toe, zoals we die in het groenbeleidsplan hebben gedefinieerd. Bij het opstellen van alle bestekken wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de uitgangspunten van het groenbeleidsplan. Die bestekken die uiteindelijk de aannemers krijgen en ook de buitendienst die het werk moet gaan doen. Dan heeft Larens Behoud wat vragen over Ons Genoegen en het onderhoud van dat dak. Dat is een hele goede vraag, wat mij betreft. Ik heb een paar weken geleden gesproken met het nieuwe bestuur van Ons Genoegen, waarbij het ook onder andere ging over het onderhoud van het pand. Dat is eigenlijk alle jaren tussen wal en schip gevallen. Het pand is eigendom van de gemeente. Dat betekent ook dat uiteindelijk voor het meerjarig onderhoud de gemeente verantwoordelijk is. Dat pand is nooit meegenomen in het meerjarig onderhoudsplan van de gemeente. Wat ik nu heb afgesproken met het bestuur, is dat we in eerste instantie een demarcatielijn gaan opstellen van wie is waarvoor verantwoordelijk? Het bestuur van Ons Genoegen is wat mij betreft verantwoordelijk voor de investeringen in de exploitatie van Ons Genoegen zelf. Dus de aanschaf van een koelkast en dat soort dingen. De gemeente zou dan verantwoordelijk zijn voor het hele onderhoud van het pand. En wel in de vorm van het meerjarig onderhoudsplan. Daar is op dit moment nog geen budget voor, dus dat gaan we uitwerken en uiteindelijk zullen we dat meenemen in de begroting. Het is een terecht punt en we gaan daar mee aan de slag. Dan kijk ik naar de vraag over het sociaal domein. Die zal ik door collega De Groot laten behandelen. Ook de vraag over de bibliotheekmiddelen zal door collega Rood worden behandeld. Dan hebben we het over sport en dan met name De Biezem. Als het gaat om verduurzaming van De Biezem, vraagt Liberaal Laren zich af of er op dit moment globale kostenramingen zijn. Die zijn er. We hebben plannen nu gemaakt voor het verduurzamen van de installatie. Daar hebben we een aantal opties voor uitgewerkt. Het bestuur heeft zich al uitgesproken voor een bepaalde optie, die we uiteindelijk nog verder willen toetsen aan het gemeentelijk beleid. Want we hebben ook onze duurzaamheidsambitie. Daar zit ook een kostenplaatje bij. Wat we nu gedaan hebben, is dat we op basis van de plannen die we hebben de DUMAVA-subsidie hebben aangevraagd, dus dat traject loopt. Als we uiteindelijk helderheid hebben over de kosten en de subsidies, zullen wij de totale businesscase uitwerken en dan zullen we naar u toe komen. Daarbij zullen we ook aangeven hoe we dat gaan

financieren en ook kijken hoe we daar eventueel de andere gemeenten in kunnen betrekken. Ik kan u wel verzekeren dat het toch een behoorlijke prijs zal worden, als ik kijk naar wat de geluiden zijn uit de twee andere gemeentes. We gaan er in ieder geval wel mee aan de slag. Wat de hockey betreft, Larens Behoud vraagt zich af of het college heeft kennisgenomen van de mogelijk hoge kosten voor het vervangen van hockeyvelden. Wat is hier over te zeggen in het kader van de kadernota? We hebben daar kennis van genomen. Er is inmiddels een nieuw bestuur, met een nieuwe voorzitter ook bij de hockeyclub. We hebben binnenkort een gesprek met het bestuur, waarbij ze gevraagd hebben om te komen met een meerjarige planning voor al het onderhoud dat ze willen gaan doen aan de velden, plus ook de budgetten die daarvoor nodig zijn. Om te kijken hoe we daar gezamenlijk met elkaar in gesprek kunnen gaan over hoe we dat in de komende tijd kunnen oplossen. Daarbij zijn er steeds verschillende opties, de club betaalt zelf, de gemeente draagt bij, dan wel het financiers- en garantiefonds voor de sport. Dat zijn een beetje de opties die spelen. Het belangrijkste is om hier inzicht in te krijgen in de investeringsplanning zoals ze die binnen de club hebben. Dan kom ik bij sport en cultuur. Larens Behoud zegt dat sport en cultuur worden ondersteund door de gemeente, maar gedragen door de verenigingen. Dat klopt. De vraag is of we geen ruimte moeten maken voor de vraag aan het dorp van hoe gaan we het tekort aan maatschappelijke bijdragen met elkaar oplossen? Dat is inderdaad een hele goede vraag. Voor wat de sport betreft zijn we daarmee bezig. We hebben nu een plan ontwikkeld waarmee wij gaan kijken hoe wij vanuit het dorp particulier geld kunnen ophalen om uiteindelijk te investeren in sport en bewegen in Laren en bepaalde thema's daarin. Ik moet zeggen, dat hebben we nu, vind ik, heel mooi uitgewerkt. Dat gaan we nu bespreken met sportverenigingen, om te kijken wat zij ervan vinden en hoe we dat verder kunnen brengen. De heer Jacobse heeft in de commissie M&F ook de suggestie gedaan om te gaan onderzoeken of we mogelijk een cultuurfonds kunnen gaan oprichten. Daarbij heb ik hem van harte uitgenodigd om een keer een kopje koffie te gaan drinken met mij, om eens te kijken hoe we daar verder handen en voeten aan kunnen geven. De prioriteit ligt op dit moment even bij het sportfonds, wat mij betreft. Dan hebben we de vraag over duurzaamheid, die gaan ook naar collega De Groot, en ruimtelijke ontwikkeling naar collega Rood. Bij de grote projecten, Larens Behoud vraagt of het college bij machte is om deze grote projecten, schoolrenovaties, wegreconstructies en groenverbetering te managen. Volstaat de financiële ruimte? Voorziet het college hier risico's? En zo ja, welke? De financiële ruimte volstaat. Dat ziet u ook terugkomen, als het goed is... Of dat zult u terugzien in de begroting van 2026. Dat hebben we ook al voor een groot deel meegenomen in de begroting van 2025, waarin we ook laten zien, vooruitlopend op de besluitvorming, wat de impact van het Integraal Huisvestingsplan is voor de scholen. Dus de financiële ruimte volstaat. Uiteraard zijn er risico's. Wat wij doen, is die risico's in kaart brengen over een reeks van jaren. Daar ook de beheersmaatregelen voor formuleren en zorgvuldig monitoren hoe die risico's zich op termijn ontwikkelen, om te kijken of je misschien tijdig dingen moet bijstellen om uiteindelijk te zorgen dat we de ambities die we geformuleerd hebben ook daadwerkelijk kunnen waarmaken. Tot op dit moment zijn we daar behoorlijk in control. Dan zijn er wat vragen gesteld over veiligheid en Bibob. Die laat ik graag aan de burgemeester. Een technische vraag over het jaarverslag. Waarom daar nog iets staat over de registratie van godslastering, terwijl dat in 2014 is afgeschaft. Dat klopt. Dat hoort er eigenlijk niet meer in te staan. Volgens mij heb ik daarmee alle vragen die bij mij horen behandeld. Ik kijk even naar de secretaris. Ben ik iets vergeten? Dan geef ik graag het woord aan collega Rood.

De voorzitter: Wethouder Rood.

De heer Rood: Dank u voorzitter en dank voor de vragen. De eerste die ik beantwoord is de vraag van Liberaal Laren over de middelen van de bibliotheek. Dat is gebaseerd op een bedrag per inwoner, maar voor kleine

gemeenten zoals de onze is er een ondergrens van inderdaad 100.000 euro. En dat is om gemeenten die nog weinig, en veel kleine gemeenten doen dat tot op heden ook niet zoals wij dat doen... Nog niet een volwaardige bibliotheek hebben in staat te stellen om dat vanaf nu te gaan doen. Want er is een zorgplicht, dus je wordt verplicht om aan bibliotheekwerk te doen. Maar de bibliotheek in Laren is eigenlijk een volwaardige bibliotheek. Al sinds jaar en dag. En we hebben gekeken naar welke middelen nodig zijn om de dienstverlening op peil te houden en ook te zorgen dat de indexeringen in de huisvestingslasten bijgehouden kunnen worden. En zo komt dat bedrag van die 76.000 euro. Het staat de raad natuurlijk wel vrij om uit te spreken dat dat de volle 100.000 moet zijn. En dan zijn er best wel ambities bij de bibliotheek om nog meer te doen. Dus dit is eigenlijk het in stand houden van wat er nu gebeurt. En dan komen we met deze middelen uit. Dan de vraag over de kostendekkendheid van de leges, die kwam van Larens Behoud. We maken in beginsel natuurlijk geen winst op leges. Het streven is 100 procent kostendekkend, met uitzondering van burgerzaken, maar dat kent u. Als het gaat om bouwleges, dan willen we daar geen hogere opbrengst hebben dan kosten. Noch hogere kosten dan opbrengsten. Dat lukt meestal niet, omdat er heel weinig voorspelbaarheid zit in de hoeveelheid opbrengsten die we gaan realiseren. Op pagina 81 van de conceptrekening, dat is ver weg, flink doorbladeren, maar daar kunt u zien hoe dat uitpakt heeft. Maar als we naar 2025 kijken, dat kunt u daar niet zien, dan is de verwachting dat we minder inkomsten hebben dan kosten. En dat we dus zowel minder hebben dan in 2024, als ook dan de begroting. Dus dat gaat een tegenvaller opleveren, waar het vorig jaar een meevaller opleverde. Zo is het elk jaar wel wat. Dan de vraag van de VVD, waar blijven die woningbouwplannen? Wij delen het ongeduld, maar ik update u wel regelmatig over wat de pijnlijn is. Wat de bekende projecten zijn, waar nieuwe projecten komen. De laatste update is van mei, meen ik. Heeft u in de commissie kennis kunnen nemen, van bijvoorbeeld Eemnesserweg 3. U had daar in het locatieonderzoek woningbouw een combinatie staan met Plein 1945. Dat is geworden een combinatie met een perceel in Pruisenbergen. Dat is daar kort toegelicht. Maar we zijn nog niet zover dat ik u daar uitgebreid een plan over kan laten zien. Want dat zijn allemaal onderhandelingen die lopen. En soms kost het tijd om initiatiefnemers, ontwikkelaars, het besef te laten indalen dat ze met die verplichting van twee derde betaalbaar toch een stuk minder kunnen verdienen met percelen dan waar ze misschien op hoopten of van droomden. En bij de woningbouwcorporatie werkt iemand die dat een rouwproces noemt en daar doet het soms inderdaad aan denken. En ik heb hetzelfde ongeduld als u, zei ik al, maar soms moeten we daar toch even op wachten. Dat is ongeveer aan de hand met Houtweg 29. Daar heeft de raad van gezegd daar kan wel wat. Daar zijn we druk mee in gesprek. En misschien is daar de mogelijkheid, en daar hoop ik u ook in deze zomer weer een nieuwe update over te sturen, zodat u die in september kunt aantreffen, dat daar bijvoorbeeld alleen maar in het betaalbare segment gerealiseerd wordt. Maar dan moet de gemeente natuurlijk wel ook een duit in het zakje doen. Ik ga daar nu nog niet op vooruitlopen. Er zijn een heleboel voorbeelden en ik ga dat dus allemaal netjes voor u op een rijtje zetten. Maar er is nu concreet zicht op de realisatie van 60 à 65 woningen in die orde van grootte, waarvan 45 betaalbaar zijn. Dus meer dan twee derde. En voor vragen die u naar aanleiding hiervan zou willen stellen, kan ik u het beste verwijzen naar die raadsinformatiebrief die u van mij gaat krijgen. Waarom is er nog geen hotel? Ook een vraag van de VVD. Die ontwikkeling is inderdaad wat op de achtergrond geraakt. Er is natuurlijk lang gekeken naar de locatie Torenlaan, waar de verfwinkel stond, maar dat plan is gesneuveld. Toen waren er ideeën over een hotel in combinatie met een parkeerdek bij Singer. En daar is eigenlijk geen initiatiefnemer voor. Intussen was het parkeerprobleem bij Singer redelijk urgent. En dat heeft collega Van Midden met de nodige voortvarendheid weten op te lossen. Maar discussies over het hotel hebben we al enige tijd niet gehad en er is ook geen initiatiefnemer voor op dit moment. Maar wij blijven daar wel open voor. Dus mocht zich iemand melden die dit toevallig hoort, dan kunnen we zeker naar initiatieven kijken die passen bij de schaal van Laren. Het voorstel natuurbrug, dat komt naar u toe. En daarin wordt

geschetst wat zijn de twee scenario's die min of meer nog over zijn om te realiseren? En dan kunt u uitspreken wat u daar met zijn allen van vindt. Dan heb ik nog een vraag over en dat betreft eigenlijk de capaciteit bij de BEL-combinatie op erfgoed. Op dit moment werken wij daarvoor samen met MooiSticht. Dus als er een klus is op het gebied van cultureel erfgoed, dan levert MooiSticht daar deskundigheid op. En er is ook een servicepunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, waar we ook terecht kunnen. Maar dat is meer voor vraag en antwoord en expertise, een second opinion of dat soort dingen. Daar kun je niet zeggen mag ik 30 uur van u hebben? Zo werkt het ook weer niet. Maar tot nu toe loopt dit goed. Ik ben het wel met u eens dat dat dunnetjes is, dus het houdt niet over. Maar we redden het nog. Dat waren de antwoorden op de vragen die mij zijn gesteld. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Wethouder De Groot.

De heer De Groot: Dank u, voorzitter. Het lijkt me dat ik maar per fractie antwoord geef, de vragen zijn vrij divers. Dat ligt waarschijnlijk ook aan mijn portefeuilles. En dan begin ik met de vraag van de VVD over het warmteplan, transitieplan warmte. Het formele antwoord daarop is dat het botst in het kader van allerlei omgevingsplannen en dat soort dingen. Daar moet ook wat op gebeuren om te zorgen dat we op tijd van het gas afgaan. Maar materieel is er wel degelijk aanleiding om daaraan te werken. Ik heb daar in de commissie ook wel wat over gewisseld. We zien dat we niet alleen maar te maken hebben met standalone huizen, die we overigens misschien wel moeten motiveren om tijdig van het gas af te gaan, maar ook complexe, soms zelfs meerlaagse in Laren, waarbij je wel degelijk goed moet kijken hoe je dat gaat verwarmen en van het gas af brengt. En dat heeft grote ruimtelijke opgaven als het gaat om het winnen van de warmte, het collecteren en ook weer distribueren ervan. Dus dat betekent wel degelijk dat je daar een plan voor moet hebben en ook moet koppelen in de omgevingsplannen, zoals we die hebben, om dat goed te laten verlopen. Hotel, daar heeft mijnheer Rood al wat over gezegd. Ik kan daar nog aan toevoegen dat wij de hotelloods van de MRA op bezoek hebben gehad. Dat was volgens mij een suggestie van de heer Loeff. Het ligt in ieder geval niet aan het feit dat er geen vraag is naar dit soort dingen in de markt. We zouden makkelijk een hotel wat dat betreft hier kunnen hebben. Maar als het gaat om dat het ..., dat betekent ook dat je ruimtelijk gaat kijken. En dat ligt inderdaad bij de heer Rood. Maar ik zou dat inderdaad zeer toejuichen. U heeft ook iets gevraagd over de BIZ. Laat ik maar even op het thema economie doorgaan. De BIZ zou een oplossing kunnen zijn om die tweeledigheid die Bijzonder Laren heeft op te lossen. Aan de ene kant belangenbehartiging, centrummanagement, promotie en aan de andere kant het verbinden. Wat daar natuurlijk ook een belangrijk onderdeel van is geweest, is de activiteit van Bijzonder Laren. Ik heb daar inderdaad met Bijzonder Laren over gesproken. We zien nu dat het bestuur net weer een beetje op poten komt. Maar het blijft een thema waar ik met ze van gedachten blijf wisselen. En ik beloof u dat ik daar in het najaar nog eens een keer op terugkom. Dat is voor mij wel een ding, daar moet op een gegeven moment een ja of nee op komen. We kunnen het zelf niet instellen, dat moeten de ondernemers doen. Maar het zou denk ik wel een hoop dingen kunnen helpen. Maar het is aan de ondernemers zelf om te bepalen of ze dat op die manier willen doen of niet. AED, dat is terecht dat u dat roept. We hebben met de buurtpreventievereniging wat acties opgezet en wat middelen ter beschikking gesteld om dat mogelijk te maken, ook om cursussen te volgen. Ik wil graag onderzoeken of er nog meer mogelijk is en te doen is, om dat programma eventueel verder uit te breiden. En ook daar wil ik dan graag in het najaar op terugkomen. Ik schakel door naar Larens Behoud. U begint met een prikkelende opmerking over het sociaal domein en over inkomensafhankelijke bijdragen. Dat is iets wat wij graag zouden zien. We zien dat we de kosten grosso modo in de hand hebben. Maar het blijft wel zo dat we ook zien dat op diverse fronten er ook gebruik wordt gemaakt door mensen die dat, denk ik, best goed zelf zouden kunnen

betalen. In het kader van normalisatie en positieve gezondheid zou je je ook wel eens kunnen afvragen of er niet een drempeltje zou moeten zijn, zeker voor mensen die betaalkrchtig genoeg zijn om gebruik te maken van de schaarse middelen van de overheid. We zouden dat zeer toejuichen. Dus dat ook naar mevrouw Timmerman toe van Liberaal Laren. Maar we wachten wel op wetgeving daarop. Ik zou daar graag op vooruit willen lopen, maar dat is echt onmogelijk. En die wetgeving staat al jaren op stapel. Maar het is daar net zoals in het café waar ik vroeger kwam toen ik student was. Daar hing een mooi bordje: "Morgen gratis bier" en dat hing er dan de volgende dag ook nog. Dus ik hoop dat dat komt in de komende kabinetsperiode. Er is zeker druk vanuit de VNG en voor zover wij daaraan mee kunnen duwen, doen we dat ook zeker. Jongerenbeleid. Ik heb vandaag akkoord gegeven op een stuk wat binnenkort, dat zal denk ik het volgende kwartaal zijn, naar u toekomt om de jongerenraad en alle participatie op dat gebied nieuw leven in te blazen. En dan op basis daarvan ook te kijken waar de wensen liggen en op welke manier we die kunnen faciliteren. Dus dat is een diep gekoesterde wens voor mij. En ik hoop zeer dat we daar ook weer wat meer aan kunnen doen. U stelt ook een intrigerende vraag over een economisch ambtenaar. Ik vind dat het moeilijk is voor mij om vanuit mijn positie daar eigenlijk antwoord op te geven, maar ik wil daar toch wel wat over zeggen. We hebben in de afgelopen periode de analyse gehad dat we vooral met Bijzonder Laren een revitaliseringsplan hebben uitgevoerd. We hebben gekozen voor een pragmatische aanpak, waarin we samen met Bijzonder Laren zijn opgetrokken en een centrummanager hebben gekozen die we samen bekostigd hebben, op fiftyfifty-basis. Ik kan me voorstellen dat voor de komende periode zowel Bijzonder Laren als wij een andere koers zouden willen varen. En dat dat... Als het over beleid gaat, doe ik dat voornamelijk zelf. Ik voel me zeer thuis op economisch gebied. Ik doe het graag, maar ik kan me voorstellen dat dat in de volgende periode niet gegarandeerd is. Dus als ik daar nog een advies over mag geven, dat is verder aan u, dan zou ik iemand inhuren van een andere gemeente. Dat scheelt ook weer een hoop uren die gaan naar dubbel overleg en dat soort dingen. Maar nogmaals, daar zal dekking voor gevonden moeten worden als u dat in deze periode wilt doen. En anders zou het een goed onderwerp kunnen zijn voor coalitieonderhandelingen naar de volgende periode toe. Dan kom ik bij Liberaal Laren. U stelt de vraag over de Tomingroep. Grosso modo staan wij aan de lat van pakweg 2 tot 3 procent van datgene wat mogelijkerwijs aan verlies geleden wordt, als dat aan ons wordt doorberekend. Er zit nog voor 10 miljoen vermogen in Tomin, maar dat zit wel vast in activa. Dus op een of andere manier moet er wel degelijk wat gebeuren om de zaak los te trekken. En we zien dat er op dit moment zeer intensief daaraan gewerkt wordt in de regio, om te zien hoe we die participatie op dit gebied efficiënt en goed kunnen regelen en wat de rol daar van Tomin zou kunnen zijn. In ieder geval... Ik word er niet blij van, ook al zijn we een relatief kleine partner erin, dat we bij elk verlies dat we zouden moeten lijden of welke bijdrage of garantie moeten geven om daar de salarissen te kunnen blijven betalen. Dus zorgelijk? Dat deel ik met u. Wordt er wat aan gedaan? Zeker. Ik kan u verzekeren dat me dat veel tijd en energie kost, maar die besteed ik er ook graag aan. Dan de GAD. Of de kosten hetzelfde blijven, dat weet ik niet. Daar kan ik echt geen zinnig antwoord op geven. Het zal altijd kostendekkend moeten zijn. Dat is een ander uitgangspunt. Ik heb wel een goed nieuwtje. Voor mij geldt in een open samenleving moet je ook erkennen als iemand anders een beter standpunt heeft gehad dan jij. En de heer Westendorp is gebleken dat hij gelijk heeft gehad dat aanbestedingen al heel snel positiever kunnen uitpakken als het gaat over nascheiding van afvalstromen. Dat is mooi, dat is goed nieuws. Maar of dat betekent dat, met alle andere lasten die komen, CO₂-heffing, afvalstoffenbelasting, het allemaal goedkoper wordt, ik durf het echt niet te zeggen en zeker niet te beloven. Over het BIZ heb ik al wat gezegd. We hebben inderdaad het dorpsfonds Bijzonder Laren. Dat functioneert op een eigen manier. Maar een BIZ zou, zoals ik aangaf, een scheiding kunnen geven tussen de verbinding en degenen die met belangenbehartiging en promotie te maken hebben. En dat is vooral een zaak van Bijzonder Laren zelf. Maar we zijn natuurlijk als partner daarvan zeker betrokken, en ook als partner in dat BIZ, in dat

dorpsmodel. Een discussie daarover, zoals ik aan mijnheer Koldenhof aangaf, wordt zeker gevoerd. Dan moet ik even doorbladeren. Nee, ik denk dat ik voor nu alles heb gehad. Als dat niet zo is, hoor ik het graag. En dan ben ik ook aan het eind van mijn beantwoording. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan zo direct verder. We maken even het rondje af en als er dan nog vragen zijn, dan komen we vanzelf weer terug. Er lag nog een vraag voor mij als hekkensluiter. Ik blijf daar even bij zitten vanwege de voortgang van de vergadering. En die is welke acties gaat het college ondernemen voor aanscherping van het Bibob-beleid? Dat is net afgelopen maand nieuw vastgesteld door het college, of goedgekeurd door het college. U heeft daar een raadsinformatiebrief over ontvangen, die staat op de agenda van uw raad van 25 juni jongstleden. Dus ik raad aan om daar nog heel even naar te kijken. En uw presidium heeft ook al een avond gepland in september over dit onderwerp. Dus ik wilde daar graag naar verwijzen. Dan kunnen we het ook echt op inhoud over dit belangrijke onderwerp hebben, met uw welbevinden. Dat was de reactie van het college op de algemene beschouwingen.

7. Kadernota 2026

De voorzitter: Dank u wel. We gaan zo direct verder. We maken even het rondje af en als er dan nog vragen zijn, dan komen we vanzelf weer terug. Er lag nog een vraag voor mij als hekkensluiter. Ik blijf daar even bij zitten vanwege de voortgang van de vergadering. En die is welke acties gaat het college ondernemen voor aanscherping van het Bibob-beleid? Dat is net afgelopen maand nieuw vastgesteld door het college, of goedgekeurd door het college. U heeft daar een raadsinformatiebrief over ontvangen, die staat op de agenda van uw raad van 25 juni jongstleden. Dus ik raad aan om daar nog heel even naar te kijken. En uw presidium heeft ook al een avond gepland in september over dit onderwerp. Dus ik wilde daar graag naar verwijzen. Dan kunnen we het ook echt op inhoud over dit belangrijke onderwerp hebben, met uw welbevinden. Dat was de reactie van het college op de algemene beschouwingen. We gaan over naar de inhoudelijke behandeling van de kadernota. Als u het gevoel heeft dat er nog iets is blijven liggen, dan stel ik voor om dat gewoon mee te nemen in de eerste instantie zo direct. En dan kan er nog een korte reactie op komen vanuit de collegeleden. En de VVD heeft nog een motie, motie nummer 1. Die is al aangekondigd. En ik ga u ook verzoeken om die zo direct alvast ook mee te nemen in uw eerste instantie. Ik zal in dit geval dezelfde volgorde aanhouden als we voor de politieke beschouwingen hebben gedaan. En dan begin ik bij Groen Laren. Gaat uw gang, mijnheer Vos.

De heer Vos: Dank u wel, voorzitter. Mag ik van de gelegenheid gebruik maken om ook eventueel nog te reageren op de bijdrage van de wethouders, of is dat niet de bedoeling?

De voorzitter: Volgens mij had ik dat net gezegd. U mag reageren. Ik zou alleen proberen om dat zo beperkt mogelijk te houden.

De heer Vos: Oké. Dank u wel. Maar dat is een helder antwoord. Dank u wel. Een paar dingen zijn gezegd. De kern van mijn verhaal was de organisatie is niet in control, de wethouder belooft beterschap. Dat is al eerder gebeurd. En ik hoop dat er ook echt wat gaat gebeuren, want dit kan natuurlijk niet. Wij kunnen ons werk gewoon niet serieus nemen op deze manier. Gelukkig hoorde ik tussen de regels door zeggen we zijn de begroting aan het voorbereiden. Toen sprong mijn hartje op. Dat begrijpt u natuurlijk. Dan naar de kadernota en wat opmerkingen. De vraag is, die kan de wethouder misschien beantwoorden, als we kijken naar die kadernota, was de meicirculaire bekend bij het opstellen van die kadernota of nog niet? En wat zou eventueel

het effect zijn geweest van het feit dat die er kwam? Zeg ik het duidelijk zo? Ik denk het wel. Laat ik het kort samenvatten. Wat zou de invloed geweest kunnen zijn, of is de invloed geweest, van de meicirculaire op de kadernota? En dan nog een opmerking naar aanleiding van met name wethouder De Groot. Zo'n BIZ lijkt mij een buitengewoon goed idee om Laren als gemeente los te koppelen van de ondernemers. Want die hebben een eigen verantwoordelijkheid. En ook een centrummanager die betaald wordt door onze gemeente lijkt mij een buitengewoon merkwaardige vorm. Dus het ondernemersfonds dat er is, om dat op een verstandige manier om te vormen naar een BIZ, dat lijkt me een hele goede zaak. En dat zijn eigenlijk de twee belangrijkste dingen die ik wilde noemen, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga door naar de VVD, de heer Koldenhof.

De heer Koldenhof: Dank u wel, voorzitter. Er is al genoeg gezegd, ook over hoe sexy nu zo'n kadernota is? Nul, zou ik bijna zeggen. Maar de brief die dan van het Rijk of de meicirculaire komt is dan misschien nog wel sexy. Maar bij elkaar blijft het toch een vreemd stelletje, om het zo te zeggen. En dan zegt de wethouder, begrijp ik op zich ook wel, we stellen alleen de kadernota vast. Maar we stellen de kadernota volgens mij vast in de wetenschap van de meicirculaire. En het lijkt mij dat dat soort onderdelen ook als een bijlage, in plaats van een aparte raadsinformatiebrief, misschien zouden kunnen worden beschouwd. Want dan stel je volgens mij ook het geheel vast. Dat is even een procedureel dingetje, maar dan zou iedereen zich mogelijk erin kunnen vinden dat dat dan uiteindelijk het kader is dat wij het college meegeven, of eigenlijk het kader dat het college zelf heeft opgesteld van zullen we zomaar beginnen? En dan komen er verder wel wensen in het najaar in de begroting terecht. Over die wensen gesproken, ik blijf het toch een raar verhaal vinden. We hebben in het voorjaar met elkaar uitgebreid gesproken zonder dat heel politiek te maken, dat is echt een compliment aan onszelf, om te kijken welke bezuinigingen er mogelijk zijn, welke verdienmodellen er mogelijk zijn. En ik kan mij, het zal wel vaker voorkomen, maar niet herinneren dat we toen gezegd hebben dan doen we nu verder niks mee. En komt het in december of november wel een keer terug. Ik kan me dat gewoon niet voorstellen dat we het zo hebben afgesproken. Mocht dat wel zo zijn, dan had ik niettemin verwacht dat in de brief bij de kadernota daar wel een vermelding over had kunnen komen van zoals we hebben afgesproken, komen we er dan op terug in het najaar. Want nu lijkt het alsof we het vergeten zijn. En dan is het niet vergeten, maar ik vind dat we dat niet goed hebben afgehecht, laat ik het zo zeggen. Dat is mijn oordeel daarover. En dan ben ik zeer benieuwd waar het college dan mee komt. En niettemin had ik graag wel iets willen weten, want hoe kan je anders het college iets meegeven voor het opstellen van de begroting? Dan wordt het allemaal binnenskamers door het college zelf bedacht en volgens mij is dat niet de bedoeling. Dat genoeg over dit onderwerp. Dan geeft de wethouder groen, in dit geval, of openbare ruimte, aan dat het allemaal behoorlijk op orde begint te komen. Ik zal ook niet zeggen, want ik heb ook niet het hele groenbeleid gepakt, dat dat allemaal niet zou kloppen en niet wordt uitgevoerd. Maar wij hebben een paar jaar geleden al gevraagd om het opknappen en het op A-niveau houden van de representatieve toegangswegen van het dorp. En ik weet nu... Maar ik weet dat u vroeger heel veel fietste naar Hilversum. Dat hoeft u in dit geval niet meer, dat weet ik dan ook wel, door persoonlijke omstandigheden. Maar fietst u er nog eens langs en ziet u wat voor puinhoop het in ieder geval in de groenvoorziening is. Dan kan u niet beweren dat dat op orde is. Dus doe daar alstublieft eens wat aan, want het duurt mij in ieder geval veel te lang. Dan eventjes over de woningbouw. Ga ik over naar de beantwoording van wethouder Rood. Ik begrijp dat wij, net als dat de burgemeester ook aangaf, over allerlei raadsinformatiebrieven worden overvoerd met eerlijke, transparante informatie over wat er allemaal gaande is, wat er allemaal staande is, maar het leidt nog niet direct tot iets. Dat is wel mijn opmerking. Het duurt best lang. En ik weet niet, en dat is mijn vraag, ligt dat nu aan het college, dat ze zo

vasthoudt aan bepaalde afspraken? Terwijl tegelijkertijd u ook rept van een plan waar bijvoorbeeld misschien wel twee derde betaalbaar gebouwd zou kunnen worden. Dan kunt u volgens mij één en één is twee, dan kunt u soepel omgaan met een ander plan. Want we hebben juist afgesproken dat u met een package, om het maar zo te zeggen op zijn Nederlands, hiernaartoe kunt komen van zullen we dat op deze manier doen? Want dan kunnen meerdere plannen tegelijkertijd nu starten of doorgang vinden. En daar wacht ik op en dat duurt mij wel lang. En dan denk ik een brief, ja leuk. Maar ik wil een concreet voorstel. Dan is het nog altijd een semantische discussie of een politieke discussie waar we het nu over hebben als het gaat om wat de doelstelling in de woonvisie is? Is het een derde, een derde, een derde? Of een derde, en zoals de wethouder zegt, twee derde? Dat vind ik wel iets anders. Dus ik vraag graag wat zijn specifieke visie daar nu op is. En overigens hebben we het inmiddels dan wel over betaalbare woningen. Ik weet niet of u vanochtend de radio heeft gehoord, maar bij BNR werd duidelijk gezegd dat een gemiddelde nieuwbouwwoning in Nederland inmiddels 500.000 euro kost. Dus ik weet niet over welke goedkope woningen we het dan nog hebben en of dat dan nog wel realistisch is. Dus ik vraag ook het college daar wat diepgaander over na te denken als ze in gesprek gaat met ontwikkelaars en niet allerlei verwachtingen te scheppen die gewoon allang niet meer realistisch zijn. Dan dank voor de antwoorden over het hotel. Ik vind het heel jammer. En wethouder De Groot vindt het ook jammer. Maar als het een ruimteprobleem is, zoals hij schetst, dan ben ik benieuwd wat de wethouder ruimte daar dan van vindt. Of is het toch omdat er geen initiatief is? Dat zijn in mijn beleving twee verschillende dingen. Dus wat is het? Dan kom ik op de beantwoording van de heer De Groot ten aanzien van het warmteplan. Ja, het moet. Kan ook voor 1 euro denk ik dan. U heeft een overhevelingsbudget voorgesteld waarvan ik me overigens afvraag wat we daar nu mee gaan doen als we de jaarrekening niet vaststellen. Want dan gaan we die denk ik ook niet vaststellen, dus kunt u er nog niet eens meer aan de slag. Dan zijn we inmiddels ruim een jaar verder. Maar u heeft dat voorgesteld, om ruim 230.000 euro aan te besteden. Wat wilt u dan dat ik nu doe? Moet ik nu een amendement indienen om te zeggen wat mij betreft kan het ook voor 1 euro, zoals u eigenlijk zelf ook een beetje suggereert? Dus ik volg daar graag nog een aanvullend advies van de wethouder. En dan ten aanzien van de bedrijfsinvesteringszone. Dat blijft voor mij toch een beetje onduidelijk. Volgens mij willen we hetzelfde, maar is het even de vraag van wie is nu welk geld? Want we hebben die bedrijfsinvesteringszone, daar wordt extra geld door de ondernemers opgebracht. Maar van wie is nu dat geld? En wie mag dan als eerste bepalen wat ze ermee doen? Want daar is volgens mij onenigheid over, of onduidelijkheid over. Kan ook bij de ondernemers tot wrijving leiden, in relatie tot de gemeente. Dan nog werd er even een opmerking gemaakt over voorzieningen, voor mensen die speciaal Wmo-voorzieningen nodig hebben. We hebben vorig jaar een motie ingediend om eerst maar eens aan te sturen op tweedehands gebruik van allerlei hulpmiddelen en hulpstukken. En ik vroeg me af hoe dat inmiddels ermee staat. Lukt dat ook? Is dat in gang gezet? U zal er nog wel een keer over rapporteren, maar dan zijn we, als ik nu afga op deze jaarrekening die pas in september komt, dan hebben we pas volgend jaar september antwoord over 2025. Dus dat vind ik wat laat. Dus ik wil graag weten wat daarmee gedaan wordt. En dan verder, ik doe geen financiële bespiegelingen meer ten aanzien van de kadernota. Volgens mij moet u daar verder maar wat van maken. Wat mij betreft kunt u met deze kaders prima een begroting maken. En kijken wij met spanning uit naar het najaar, wanneer die aan ons wordt voorgelegd. Dan nog even de motie, voorzitter. Ik heb in mijn betoog al aangegeven waarom ik denk dat het goed is dat bewoners ook... Wel leuk dat we een AED om de hoek hebben staan, bij mij op de hoek staat er ook een, maar niemand wil een cursus volgen. En wat is dan de reden daarvan? Dus dan vraag ik me af of u bijvoorbeeld in samenwerking met de buurtpreventieverenigingen daarnaar kunt kijken, hoe dat gestimuleerd kan worden. En desnoods zou mijn idee dan ook zijn om te kijken naar financiering daarvan. Zal vast niet heel duur zijn. Maar aan de andere kant, we hebben er niks aan en het is heel teleurstellend voor bewoners als ze iets overkomt, maar niemand in de buurt is oproepbaar omdat we

allemaal te beroerd zijn om dat te volgen. Vandaar deze motie. Met alleen dan zal ik het verzoek doen, voorzitter, en niet alle argumenten, constatering en overwegingen doen. Het verzoek is om onderzoek te doen naar hoe meer inwoners voor een herhalingscursus voor het gebruik van de AED kunnen worden gemotiveerd. En naar aanleiding van dit onderzoek bij de begroting 2026 met voorstellen te komen om meer inwoners getraind te krijgen in het gebruik van AED en ook de financiering van eventueel gesubsidieerde opfriscursussen bij de voorstellen te betrekken. En gaat over tot de orde van de dag. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, helder. We gaan door naar Larens Behoud. De heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Dank ook aan het college voor de beantwoording van de vragen. Daar kwamen ook een aantal verhelderende zaken aan bod die we niet hebben terug kunnen lezen in de kadernota. De vraag is eigenlijk een beetje is de kadernota niet wat beperkt en beleidsarm als je dat zo ziet? Want ik hoor van uw kant allerlei dingen in de zijlijn en in de marge van daar zijn we mee bezig, dat nemen we mee, daar zijn we mee in gesprek en dat gaan we in de begroting verwerken. En ik verwacht eigenlijk een beetje van het college dat, op het moment dat u op de hoogte bent van bepaalde zaken, u die ook meldt in de kadernota. En dat die ook als een bepaalde onzekerheid of een nader te melden actie straks worden opgepakt in het kader van de begroting. Dus we hebben eigenlijk kennisgenomen van de kadernota. We vonden die zeer beleidsarm. Die geeft eigenlijk kennis van een aantal ontwikkelingen op het gebied van financiën en kosten, en een aantal dingen. Maar de zaken die we hebben aangedragen, en ik ben blij dat de wethouders daar antwoord op geven, die geven toch wel aan dat er nog wel een aantal dingen zijn die straks in de volgende begroting aan de orde kunnen komen. Dus ik doe eigenlijk een beetje een beroep op het college, en op het volgende college, om de volgende kadernota wat uitgebreider te maken. Ook de zaken die niet direct een daadwerkelijke uitwerking in echte harde euro's hebben, toch in ieder geval te melden. Wat dat betreft zijn we blij met de beantwoording van de vragen wat betreft het sociaal domein. Maar ook hier verwacht ik eigenlijk een beetje van het college toch meer initiatief. Ik hoor de wethouder zeggen we wachten hier op het Rijk en op landelijke wetgeving. We hebben ook geconstateerd dat de gemeente Laren wat betreft de huishoudelijke hulp gewoon het voortouw heeft genomen en gezegd dit gaan we gewoon doen. En wij wachten de uitspraak van de rechtbank af. Ik denk dat het wel tijd is dat we met een aantal gemeenten toch de stap naar voren zetten om te kijken hoe we die normalisatie en de besteding van de gelden waar echt mensen recht op hebben en anderen geen recht op hebben kunnen forceren. Zodat we ook richting de landelijke politiek laten zien dat wij hier gewoon het voortouw in nemen. Dus ik verwacht eigenlijk van het college dat ze daar ook initiatief op nemen. Misschien kan daar nog een reactie op komen van de wethouder als het gaat, een beetje prikkelend, over scherper aan de wind zeilen, dan wachten op landelijke wetgeving. Dan de jongeren. Blij om te horen dat de wethouder net in het college een actieplan wat betreft de jongeren heeft genomen. Dat is natuurlijk een eerste stap als het gaat over de jongerenraad. Wij merken ook, dat heeft u ook gelezen uit de enquête, dat er veel vragen zijn vanuit jongerenbeleid. Misschien moeten we dat zeker in de volgende collegeperiode meenemen. Maar het zou leuk zijn als er toch vanuit dit college nog een initiatief komt waarvan we zeggen, daar kunnen we iets in doen, daar kunnen we iets in betekenen. Dus wellicht dat daar nog iets concreets over kan worden gezegd. Groen beleidsplan. Daar heb ik eigenlijk niet een antwoord op gehad van de wethouder. Misschien heeft hij dat overgeslagen. Het zal ongetwijfeld een verhaal zijn wat wij al kennen. Maar ik vind het toch belangrijk om nog even te horen welke stappen er worden gezet, ook in het licht van wat de heer Koldenhof zegt over de aanpak van bijvoorbeeld de Hilversumseweg. We zien gewoon een aantal plekken waar het achterblijft. En verwachten eigenlijk van het college gewoon een stapje extra. Waarbij de vraag is heeft dat budgettaire begrotingsconsequenties, of is dat iets wat u gewoon gaat oppakken? En kunt u daar

een toezegging over doen? Want ik vind het wel belangrijk dat we daar gewoon echt vaart mee maken. En dan is het goed om ook te horen dat de wethouder in gesprek is met Ons Genoegen en de hockey. Dat zijn precies van die punten waarvan we zeggen dat soort ontwikkelingen... Het is eigenlijk een beetje audit en risk, dat zijn de zaken die spelen. Vermeld die ook in een kadernota. Geef aan hier speelt iets. Of dat nu daadwerkelijk effect heeft op de begroting, zullen we zien. Maar ik vind het wel belangrijk dat u dat gewoon meldt aan ons, ook in een kadernota, zodat we kennis kunnen nemen van ontwikkelingen die bij u belanden. En ik vind het eigenlijk een beetje jammer dat wij dat als raad moeten oppikken en u dat niet meldt in een nota, zodat wij kunnen verwachten dat er iets over gaat spelen. Dat zijn eigenlijk de belangrijkste zaken. Wethouder Rood, de wethouder heeft het over erfgoed. Het gaat, het is een beetje houtje-touwtje. Ook hier eigenlijk wat meer initiatief verwachten van laten we daar eens een keer goed induiken. Ik begrijp dat het allemaal een beetje worstelen is hoe gaan we ermee om? Ja, er zijn adviseurs. We kunnen daar een beroep op doen. Maar ook in het kader van de omgevingsvisie, waar we straks een besluit over gaan nemen en die straks ook zijn uitwerking heeft... We gaan voor die kwaliteit van de leefomgeving. Daarin is erfgoed belangrijk. Dat betekent dus ook dat we daar capaciteit op moeten inzetten. U zegt nu het is eigenlijk een beetje houtje-touwtje, het gaat nog. Dan verwacht ik eigenlijk dat, als we die visie gaan vaststellen, daar ook initiatief bij hoort van hoe gaan we dat dan op touw zetten? Dus het is allemaal een beetje mosterd na de maaltijd, vooruitlopend op. Terwijl we straks een heel belangrijk document gaan vaststellen, en we missen daar eigenlijk de juiste ambtelijke ondersteuning van. Ook bij economie. Ik hoor daar Bijzonder Laren, Bijzonder Laren. Terwijl ik denk moeten we niet gewoon meer inzetten op iemand die u als wethouder De Groot ondersteunt met denkkracht? Ik hoorde ook het woord stagiaire vallen van een andere collega. Het zou goed zijn als er gewoon iemand is die binnen de BEL-organisatie, voor drie dorpen, gewoon meedenkt met u en u daar ook gewoon advies over kan geven. En ik zie alle goede bedoelingen, maar ik mis een beetje de ambtelijke ondersteuning. En dat in het licht van heel veel geld aan ICT, andere ondersteuning, ga zo maar door. Maar als het stukje inhoud ontbreekt op die punten waar wij van zeggen dit is de kern van onze identiteit, dit vinden we belangrijk, dat willen we stimuleren, dan maak ik me daar toch wel zorgen over. Dus ik hoef daar niet direct een concreet antwoord in harde euro's op. Maar ik zou wel de toezegging willen hebben dat u iets doet in de volgende begroting om ruimte te zoeken voor ambtelijke ondersteuning, om ook dat beleid gewoon beter vorm te geven. En ik denk dat het ook zou getuigen van de ambitie van dit college om, naar de nieuwe verkiezingen toe, dit ook duidelijk op de kaart te zetten. In het kader en in het licht van de omgevingsvisie die we straks nog met elkaar gaan vaststellen. Dat even in deze ronde, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar D66. Mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Er is al zoveel gezegd over ambitie. Ik denk dat wij dat daar ook wel kunnen onderschrijven. Er zijn veel goede plannen neergelegd, vaag antwoord. Ik heb twee dingen waar ik eigenlijk op terug zou willen komen wat betreft onze vragen. Dat is inderdaad het openbaar groen. U zegt het gaat heel goed met het openbaar groen, maar we hebben nu net begrepen in uw raadsinformatiebrief dat er juist wat problemen zijn in het onderhoud van het groen. Als wij kijken naar de kadernota, die dan nu mooi sluitend is, zou ik graag willen zien in de begroting dat daar toch wel iets meer voor uitgetrokken zou kunnen worden. Vinden wij toch wel belangrijk, het aanzien van Laren. Had ik ook gevraagd sportsubsidies, die hebben wij niet. Ik heb daar helemaal geen antwoord op gekregen hoe het college daarover denkt. En ook een raad voor kunst en cultuur. Dat is niet opgezet, ook vage plannen. Maar heeft u daar ook al een vast idee over? U wilt koffiedrinken daarover, maar zijn daar ook ideeën over? Dat waren onze drie vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En dan ga ik door naar Liberaal Laren. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Er is al heel erg veel gezegd. Ik wilde toch nog op een paar dingetjes terugkomen. Want het voorstel vraagt aan ons om de kadernota vast te stellen. De kadernota gaat uit van een andere financiële werkelijkheid. Er staan ook allerlei tabellen in. Er staat in dat we 16,3 miljoen tekort gaan komen en geen structureel sluitende begroting kunnen hebben. Nu staat er in de informatienota, daar staan eigenlijk de goede zaken. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen om hetgeen wat u hier als autonome ontwikkelingen, want dat is het eigenlijk meer in plaats van... Er staan niet echt kader in. Het zijn meer autonome ontwikkelingen... In de kadernota vaststelt en de financiële cijfers van de informatienota. Want als je gaat kijken naar pagina vijf en zes, dat kunnen we helemaal niet vaststellen, van de kadernota, want dat klopt allemaal al niet meer. Dus ik ben daar nog steeds een beetje mee aan het worstelen. Of dat we hem vanavond niet vaststellen en dat we zeggen er komt ook nog een zomernota, dan hebben we ook de cijfers van de septembercirculaire. En dat we dan eigenlijk de exercitie er nog een keertje overdoen. Want ik vind het eigenlijk heel erg jammer. Het was toch een kleine moeite geweest om de kadernota en de informatienota in elkaar te schuiven. Dan hadden we een geheel gehad waar we het over hadden. En nu staat in het een het een, en de andere is achterhaald. Ik vind het echt... Want als we namelijk met de kadernota instemmen, dan stemmen we in met een tekort van 1,6 miljoen. Dat is toch niet de bedoeling, lijkt me, om het even heel snel te zeggen. De kaders, daar gaan we mee aan de slag. Allemaal. En het komt nog. En ik hoop inderdaad dat in de zomernota, het is al door velen gezegd, dat alles veel uitgebreider gebeurt. Wat er allemaal nog op ons afkomt, met cijfers erbij. Dan weten we tenminste waar we het over hebben. Dan weten we ook waar er nog ruimte is. En als wij dan zelf nog wensen hebben, welke fractie dan ook, dan kunnen we die er ook nog inbrengen. Onderhoud van het groen. Structureel 150 extra lijkt natuurlijk heel erg verheugend, maar ik denk dat je er alleen met geld niet komt. Ik denk dat er ook op een andere manier gedacht moet worden. Ik was vanmorgen bij de Harmen Vosweg en daar is een bos, houtwal, die beschermd is. Als je het hebt over monumenten. Op verzoek van de nieuwe bewoners van de Harmen Vosweg, een persoon van die nieuwe woningen, zijn er door de gemeente mensen gestuurd die daar zo tekeer zijn gegaan. Het is echt ongelooflijk. En ik wil eigenlijk de gemeente meegeven, een gemeente heeft geen klanten. Dus als iemand klaagt over eikeltjes die daar net is komen wonen, dan had hij ergens anders moeten gaan wonen. En de gemeente moet staan voor het algemeen belang. En als dit een monument is, dan moeten we daar zuinig op zijn. En we moeten zuinig op ons groen zijn. Dat is even een cri de cœur, want ik ben me doodgeschrokken vanmorgen. Bibliotheekwerk. Daar willen wij ons over uitspreken om die volle 100.000 euro ervoor te gebruiken. Want het is heel erg belangrijk. Er zijn al genoeg analfabeten en mensen die heel slecht kunnen lezen in de wereld. En laten we dat in Laren alsjeblieft niet verder laten gebeuren. De Tomingroep. Er wordt aan gewerkt. Dat wachten we dan af. En we hopen dat in de zomernota daar een uitgebreid verhaal staat over wat ons te wachten staat aan kosten en aan inkomsten. Dan de BIZ. Dat vond ik een hele rare. Daarom heb ik hem ook opgenomen. Bij elke ondernemer, en ook de winkeliers, die betalen zoveel procent meer OZB. En dat is bij elkaar nu, denk ik, iets van 175.000 euro of zo, voor de stichting Bijzonder Laren. En nu liggen die met elkaar nog wel eens overhoop. Dat is bekend. Maar het is of het een óf het ander. Je kunt het niet alle twee doen. Dat werkt contra. Dat gaat hem echt niet worden. Dus of je zegt we moeten er iemand boven zetten, boven de stichting, eventueel vanuit de gemeente, want wij innen dat geld en wij delen het geld uit. Of je moet het ze zelf via de BIZ laten doen. Een van de twee. Destijds hebben we daar ook zeer uitgebreid onderzoek naar gedaan en toen is uiteindelijk de stichting eruit gekomen. Maar je kunt het niet alle twee doen, want dan wordt het geen vlees en geen vis en dan wordt het nooit meer wat. En wij vinden ook dat zo'n centrummanager gewoon ook uit die gelden moet komen. Want er wordt heel veel geld overgehouden. En

dan is er nog een dingetje blijven liggen. En dat was... Ik had een vraag gesteld over de eigen bijdrage voor de jeugdzorg, die nu eigenlijk opgevoerd wordt. Terwijl wij, even uit mijn hoofd, ik geloof 129 of 124 duizend euro overhouden. Dus graag antwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij gaan we toch nog een rondje college doen. En ik hou daar ook dezelfde volgorde voor aan. Dat betekent dat wethouder Van Midden als eerste het woord heeft.

De heer Van Midden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Zal ik hier blijven zitten? Is dat misschien het makkelijkst? Ik kom graag staan. Maar ik zal de vragen even afgaan in de volgorde van de partijen die aan de beurt geweest zijn. Groen Laren stelde mij de vraag als ik kijk naar de kadernota, wat het effect zou zijn geweest als de meicirculaire bekend was bij het opstellen van de kadernota? Het effect zou niet anders zijn geweest, want we hebben nog steeds voor 2026 en 2027 een negatief resultaat. Dus in die zin verandert er niks. In de kadernota geven we aan welke uitgaven we willen doen en wat uiteindelijk het resultaat van die uitgaven is. Dat was in eerste instantie een tekort van 1,6 miljoen. Dat wordt nu een tekort van 71.000. Maar het is nog steeds een tekort. Dat doet mij ook denken aan de tijd van het kabinet van Joop den Uyl, toen op een gegeven moment werd geconstateerd dat er een minder groot tekort was en iemand in socialistische kring juichend zei goh, waar gaan we dat dan aan uitgeven? Eigenlijk hebben we nu een soortgelijke situatie. We hebben een tekort en dus verandert er wat mij betreft niks. De VVD constateert dat de kadernota niet sexy is. Dat klopt. Het is eigenlijk het broodnodige wat we erin opgenomen hebben. De heer Koldenhof suggereert ook dat we, als we de volgende keer de kadernota opstellen, de meicirculaire meteen daarmee zouden moeten opnemen als bijlage, niet apart in een rib, en doet ook dat procesvoorstel. Ik denk dat het een hele goede suggestie is om het volgend jaar gewoon zo op te nemen in de planning en control cyclus, dus bij de kadernota. Dan wachten we tot half juni, tot de meicirculaire bekend is, en nemen dat dan integraal mee in de kadernota zodat er een volledig overzicht ontstaat. Die toezegging wil ik hier vast doen, dus die moeten we goed vastleggen, dat we dat volgend jaar meenemen. U geeft aan dat de wensen een raar verhaal, welke bezuinigingen zijn mogelijk? Wat ik al eerder gezegd heb we hebben met die bezuinigingen afgesproken dat we die meenemen bij de begroting. U kunt zich dat niet herinneren en doet de suggestie om daar... Maar goed, dat is nu achterhaald om daar een vermelding van op te nemen in de kadernota, bijvoorbeeld zoals afgesproken komen we in het najaar terug op de bezuinigingsvoorstellen. Dat hadden we eigenlijk moeten doen, want we hebben ook, kan ik me herinneren, ook gezegd bij die bezuinigingsvoorstellen dat we ook een rondje langs de inwoners zouden maken om te kijken wat zij belangrijk vinden. Daarover hebben we gesproken met Gooise Meren. Dat is een zodanig complex proces gebleken dat we hebben gezegd dat moeten we nu niet doen. Daar hebben we ook de tijd niet voor. Laten we dat in een volgende fase, als we echt met serieuze bezuinigingen aan de slag gaan, op een goede, structurele manier doen. Maar ook dat hadden we even mee moeten nemen in de kadernota, om in ieder geval aan te geven waar we staan met de bezuinigingen en hoe we daarmee verder gaan. Dus prima suggestie, eigenlijk wat te laat, maar ik kan er wel in meegaan. Even kijken, het groen. Daar geef ik aan dat het behoorlijk op orde is. Dat vindt u niet voor de Hilversumseweg. Dat klopt, het ziet er ook niet uit. Dat komt ook door de werkzaamheden die recent hebben plaatsgevonden bij de Van Wulfenlaan. Daar is de hele boel weer open gegraven en daar ziet het plantsoen er niet uit. We hebben in eerste instantie de plantsoenen daar hersteld met oorspronkelijke beplanting. Ik geloof dat de heer Loeff op dat moment constateerde dat het een gemiste kans was om daar niet meteen iets nieuws mee te doen. Dat klopt. Daar had hij ook gelijk in. Inmiddels zijn we verder dan de motie, in die zin dat we in het IBOR vastgesteld hebben dat de toegangswegen op A-niveau onderhouden zullen worden. Dat is het ... onderhoud. Dus daar gaan we sowieso mee aan de slag. En ik beloof u dat we de komende tijd specifieke

aandacht gaan besteden aan de Hilversumseweg. Ik fiets er nog steeds met enige regelmaat langs, mijnheer Koldenhof, om u gerust te stellen. Wat de overheveling betreft, het voorstel is om de budgetten niet over te hevelen en het binnen de lopende begroting op te vangen. Met uitzondering van de warmtetransitie. Dat is namelijk niet iets wat in de gewone begroting loopt, de winst- en verliesrekening, maar dat wordt vanuit de balans gefinancierd. Het is een reserve die we daarvoor inzetten en de suggestie is om die reserve in te zetten in 2025. Laren's Behoud constateert dat de kadernota wat beleidsarm is. Dat klopt, als je kijkt naar de grote beleidszaken en visies. Maar ook alle plannen die hebben we eigenlijk al in gang gezet en zitten gewoon al in de begroting, in de financiën. Er werd net een opsomming gedaan van alle plannen. Daarbij werd nog vergeten het wegenbeheerplan voor de komende vier jaar, plus het rioleringsplan met enorme investeringen in de riolering. Dus al die plannen zitten er al in. In die zin is alles wat we nu nog extra hebben in de kadernota redelijk klein bier, om het zo maar even te zeggen. Als het gaat om het groenbeleidsplan, dan ziet u in de kadernota dat we wat ... hebben opgenomen, omdat we op dat moment nog niet precies de bedragen konden noemen. De heer Loeff vraagt mij welke stappen gezet worden. Daarover komt binnenkort een raadsinformatiebrief waarin we dat opsommen. Maar om alvast wat inzicht te geven. Bijvoorbeeld in 2025 zullen wij pleksgewijs voorstellen maken om het groen te versterken. Daar hoort ook een budget bij, wat niet tot een begrotingswijziging leidt. Zo hebben we allemaal stappen die we uiteindelijk zullen nemen bij de uitvoering van het groenbeleidsplan. Die specificeren we in de raadsinformatiebrief die binnenkort naar u toe komt. Ik zou willen voorstellen kijk daarnaar. En dan is het misschien wel een aardige suggestie om dat ook te agenderen voor de commissie, om daar dan weer even verder met u over in gesprek te gaan. Dan kom ik even terug op een paar andere punten. Ook de aanpak Hilversumseweg. Jammer dat het college niets meldt in de nota over sport. Dat klopt. Dat hebben we op dat moment niet meegenomen. Als er plannen komen, dan komen ze uiteindelijk er wel. Maar voor de kadernota hadden we het op dit moment ook niet, eerlijk gezegd, scherp. D66 merkt op dat er genoeg problemen zijn met het onderhoud van het groen. Dat klopt. Maar dat hebben we de laatste tijd behoorlijk weten te herstellen. Het enige waar we op dit moment nog problemen mee hebben in de openbare ruimte zijn, ik zou het bijna verwoestingen willen noemen, die aangericht zijn door alle leidingen. Eerst Delta Fiber, KPN en nu vooral Liander. Zowel gas als elektriciteit. Dat geeft gewoon een heel slordig beeld in het dorp, om het maar mild uit te drukken. Mevrouw Van Dorst suggereert om in de begroting daar iets meer voor uit te trekken. Dat doen we ook. Dat staat in de kadernota dat we daar extra 125.000 euro voor meenemen om het op een beter niveau te krijgen. Sportsubsidies hebben wij niet. Mevrouw Van Dorst vraagt hoe de raad hierover denkt. Ik denk dat we daar verder iets moeten gaan doen. De inrichting van zo'n sportfonds moet daar dan een stimulans aan geven. Voor de rest hebben we wel wat sportsubsidies, maar dat zijn kleinere subsidies. Daarbij praat je in termen van duizenden euro's, maar niet meer de hele grote investeringen zoals onder het vorige college gedaan zijn. Liberaal Laren geeft aan met het vaststellen van de kadernota, is er inmiddels niet een andere financiële werkelijkheid? Die is er. Alleen wat wij in de kadernota nu aangeven, zijn in eerste instantie de uitgaven die wij willen doen. Die uitgaven hebben een bepaald resultaat. Dat is in de kadernota zoals die nu is opgesteld een tekort van 1,6 miljoen. Uiteindelijk wordt dat tekort door de meicirculaire minder. Maar de uitgaven zoals ze in de kadernota zijn opgenomen, die blijven uiteraard staan. En daar vragen we uiteindelijk akkoord op. U constateert ook dat het niet structureel sluitend is. Dat klopt. Uiteindelijk bij de begroting die we gaan opstellen, moeten we er in ieder geval voor 2026 voor zorgen dat die sluitend is. Daar komen we in het najaar op terug. U geeft aan dat pagina vijf en zes niet meer kloppen. Wat ik wil zeggen, uiteindelijk spitst de kadernota zich toe op de uitgaven die we gepland hebben, met als resultaat het tekort dat in de kadernota staat. Dus u stemt niet zozeer in met het tekort van 1,6 miljoen, maar met uiteindelijk de uitgaven die we gaan doen. U verwijst een paar keer naar de Zomernota. Maar de Zomernota is 2025. Daar geven we aan wat de stand van zaken is voor 2025 en wat er qua begroting

of financiën uiteindelijk voor besluitvorming gedaan moet worden. Natuurlijk weet je dan veel beter wat de ruimte is, want dan zie je ongeveer waar je op uit gaat komen qua eindresultaat dit jaar. Maar die heeft dus betrekking op 2025 en niet op 2026. U geeft als laatste aan dat het onderhoud van het groen niet alleen een geldkwestie is. Ja, dat is eigenlijk de spijker op zijn kop. En dat is ook volgens mij een verwijzing naar een diep gekoesterde wens om het onderhoud ook zoveel mogelijk door de eigen buitendienst te laten doen, omdat die mensen over het algemeen zeer betrokken zijn bij het dorp en echt ook bij de kwaliteit van het groenonderhoud. Dat is een beweging die we echt willen gaan maken. Alleen die capaciteit is beperkt. Je kunt niet alles daarmee doen. Dus we moeten echt goed afwegen wat willen we uiteindelijk door de buitendienst laten doen? Daarbij streven we er in ieder geval naar dat op de A-locaties de buitendienst het onderhoud verzorgt. En wat gaan we eventueel door andere aannemers laten doen? Maar het heeft nadrukkelijk onze aandacht, mevrouw Timmerman. Dus in die zin komen we aan uw wens tegemoet. Volgens mij heb ik hiermee alle vragen beantwoord, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik over naar wethouder Rood en daarna naar wethouder De Groot.

De heer Rood: Dank u, voorzitter. Los van herhaalde oproepen of standpunten is eigenlijk maar een echte vraag nog gesteld, door de fractie van de VVD over de woningbouw. En ik wil daar toch een beeld rechtzetten. Want er zijn natuurlijk ook projecten waar u gewoon voorstellen al van heeft behandeld en dat verrast u dan nu niet meer. Maar waar binnenkort gebouwd wordt, bijvoorbeeld Eemnesserweg, de Kwekerij. Dat kent u al, maar dat is heel lang geleden begonnen. Dus als u zegt ik wil van dit college resultaten zien, dan kan ik over Crailo beginnen. Allemaal eigenlijk heel bekende plannen die best een hele lange aanloop hebben gehad. De meer nieuwe initiatieven hebben ook soms toch echt wat tijd nodig om een aantal dingen voor elkaar te krijgen. Een is een overeenstemming over het woningbouwprogramma, dan wel over een compensatie voor het missen van betaalbare woningbouw. Daarna moet er nog planologisch ook goed gekeken worden wat past daar, kan dat, wat vindt de raad ervan? Dus dan krijgt u inderdaad ter consultatie over wensen, meningen, gevoelens, ideeën te zien. Zover ben ik in een aantal nieuwe gevallen nog niet. En in de tussentijd houd ik u gewoon op de hoogte van waar dingen staan en dat krijgt u op papier. Maar ik kan daar ook mondeling altijd mededelingen over doen, dat is helemaal het punt niet. Maar er moet toch eerst wel een besluit zijn van het college, zo van wij willen dit best naar de raad brengen, voordat u daar concreet iets over kunt beslissen uiteraard. Als u al in positie bent om er iets over te beslissen. Want er zijn soms ook kleine plannen die gewoon binnen de afwijkingsbevoegdheid van het college passen en waar we soms toch ook tot zes of acht woningen of zo komen. Dat krijgt u dan wel in informatie, maar niet als voorstel. Dan nog even over de verdeling, want daar had u ook een... Daar dreigt wat misverstand te bestaan. Als ik zeg een derde sociaal en twee derde betaalbaar, dan is er nog steeds een derde vrije sector over. Dus het is dan niet alles betaalbaar. Dat wil niet zeggen dat dat niet het idee kan zijn op een bepaald perceel, dan heb je dus 100 procent betaalbaar op een locatie. Maar daar staat dan inderdaad, zoals u aangeeft, ook tegenover dat er dan vaak samengewerkt wordt met een andere ontwikkelaar waar dan bijvoorbeeld dat aantal woningen in de vrije sector gebouwd wordt. Ik noemde in mijn eerste beantwoording het voorbeeld van Eemnesserweg 3, tien vrije sectorappartementen en dan een perceel Pruisenbergen met twintig betaalbare woningen. Samen is dat dan gewoon een derde, een derde en een derde. Wat is dan die middel dure sector? U zei een gemiddeld huis in Nederland is al snel 500.000 euro. Wat is reëel? Wij zeggen dat midden duur is of gereguleerde huur. Volgens de punten kan dat dan ook niet stijgen. Dat is tegenwoordig keurig gereguleerd. Maar het kan ook bijvoorbeeld de koopsector betreffen tot 405.000 euro, en dat is de grens die ook gewoon landelijk gehanteerd wordt. Dat is eigenlijk de vorige hypotheekgarantiegrens. Dus dat is waar we het over hebben bij

middel dure huur. In Laren is dat natuurlijk echt heel betaalbaar, relatief vergeleken met de vrije sector. Dus dat is best een puzzel om dat ook voor elkaar te krijgen. Maar ik heb gezegd grondeigenaren moeten daar toch aan gaan wennen, en dat doen ze nu ook. Dus dat ter toelichting nog. Er zijn verder geen vragen aan mij gesteld. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder De Groot.

De heer De Groot: Dank u, voorzitter. In aanvulling op wethouder Van Midden over de warmtevisie. Dat is een stuk wat in een reserve is gegaan, of het nu een euro kost of de rest, dat maakt in die zin niet uit. Dat maakt voor ons niet uit wat we uitgeven. Dat wil niet zeggen dat ik het als een vrijbrief beschouw dat maar uit te geven, integendeel. Maar in ieder geval we verwachten ook nog wel kostenonderzoek en dat soort dingen. Dus ik denk niet dat dat voor een euro zal lukken. Dan Larens Behoud, kom nog wel even terug op de BIZ en dat soort dingen. Jongerenbeleid is nog niet in het college geweest, voor alle duidelijkheid. Ik heb goedgekeurd om het in de pijplijn te brengen. Dus dat zal, enfin, de route lopen die u wel kent. U nodigt me uit om wat ondeugend te zijn als het gaat over eigen bijdrage en misschien grensverleggend ... te gaan. Het is een moeilijke afweging. Ten eerste, bij huishoudelijke hulp lag er heel dichtbij een wet waarop we zouden kunnen anticiperen. Inmiddels is de jurisprudentie ook dusdanig dat je er al geen gebruik meer van kan maken. We gebruiken nu andere methoden om toch te proberen hetzelfde resultaat te halen. En om het op andere dingen te doen, zoals jeugdzorg, dan lopen we het risico dat we in procedures komen met onze eigen inwoners over voorzieningen die nog wel van andere aard zijn dan huishoudelijke hulp. Dus dat pad zou ik niet willen bewandelen. Ondanks dat het mij wel prikkelt, want ik zou eigenlijk graag in uw richting willen bewegen. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Dan uw pleidooi voor iemand om economie te doen bij de gemeente. Even nog terug naar deze afgelopen periode. Ik heb aangegeven dat we een analyse hebben gemaakt dat we voornamelijk moeten werken aan een revitaliseringsplan, zoals dat in de vorige periode is vastgesteld. En dat het verstandig zou zijn om dat samen met Bijzonder Laren te doen, omdat de verplichtingen van beide partijen in dat revitaliseringsplan waren, waar nog veel aan gedaan moest worden. En dat het handig zou zijn om dat in één hand te houden. Waarbij, zeg ik nadrukkelijk, de ene helft werd gefinancierd door de gemeente. Dus niet door ondernemers, mocht dat beeld bestaan. En de andere helft door Bijzonder Laren. En dat betekent dus ook dat wat dat betreft daar geen misverstanden over zouden moeten kunnen bestaan. Is het een goed idee, een economieambtenaar hier? Vanuit mijn gevoel eigenlijk wel. Maar daar zullen we wel structurele dekking voor moeten vinden. En ik denk dat dat nog wel een discussie wordt. Dus ik wil graag dat het college onderzoekt of daar op een of andere manier ruimte voor is. Maar dat zult u ook uiteraard dan als hele raad een goed idee moeten vinden. Dus dat vind ik ingewikkeld. BIZ, laat ik het zo zeggen, het ligt niet aan mij of er wel of niet een BIZ komt. Dat is louter en alleen aan de ondernemers. Dus daar kan ik proberen wat zachte invloed op uit te oefenen, en dat zal ik zeker ook doen, want ik denk dat dat inderdaad duidelijkheid waarover gesproken is door de heer Koldenhof, inderdaad gaat brengen. En of dat stuk verbinding dat dan over zou blijven in het dorpsfonds er niet naast zou kunnen bestaan, dat is inderdaad een goede discussie waard. Maar dat is uiteindelijk ook niet aan mij. Laat ik dat ook duidelijk maken. Dan nog een vraag van Liberaal Laren die ik inderdaad niet beantwoord heb. U maakt een koppeling tussen overschot op sociaal domein en eigen bijdrage. Die eigen bijdrage is op basis van een wettelijke norm. Staat los van wat we overhouden. En ik zou dat niet tegen elkaar weg willen strepen. Ik denk dat het goed is dat we juist deze weg bewandelen, waar het kan. Ook in reactie tot aan betogen van andere partijen op dit gebied. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik er zelf nog twee staan. Ga ik kort op reageren. D66 vroeg heeft u ook nagedacht over een raad voor kunst en cultuur? In de vijf weken dat ik er nu ben, heb ik er nog niet over nagedacht, maar dat wil ik met liefde doen. Maar kan ik het ook in perspectief zetten. Ik heb daar nu niet het totaaloverzicht van, dus daar kom ik later op terug. Dat is dan ook meteen een toezegging. En de BPV's, de buurtpreventieverenigingen, en de AED's, dat is een koppeling die we wel maken. Ik heb een eerste overleg al gehad met alle BPV's. En daar is dat onderwerp ook aan de orde geweest. Maar dat even ter informatie voor een klein onderdeelje van wat ter discussie heeft gestaan. Er zijn nu twee vrij intensieve vragenrondes geweest. We hebben nog een instantie over. Ik ga u toch vragen of het lukt om daar niet nog een derde vragenronde van te maken. Dat zou fijn zijn. Dus ik maak nog een kort rondje om te kijken of er nog dingen zijn die u nog heel graag kwijt wilt. En dan wilde ik wel graag het voorstel met betrekking tot de kadernota in stemming gaan brengen. Ik hou nog een keer dezelfde volgorde aan en begin bij Groen Laren. Geen behoefte meer aan een tweede instantie. VVD ook niet. Larens Behoud ook niet. D66 en Liberaal Laren ook niet. Dat is mooi. Dan gaat het opeens toch snel. Niet dat het om snelheid gaat, maar mooi. Ik ga het voorstel... Nee, ik ga eerst het voorstel in stemming brengen, dat is de volgorde. En ik ga u nog wel even vragen of er behoefte is, voordat ik het voorstel in stemming breng, aan het afleggen van een stemverklaring. Ik ga even rechtsom. Stemverklaringen? Geen stemverklaringen. Linksom? Geen stemverklaringen. Mag ik dan de vingers omhoog zien van de leden van de raad die voor de kadernota stemmen? Dat zijn de vier leden van Larens Behoud, een lid van D66, twee leden van Liberaal Laren en drie leden van de VVD. En de twee leden van Groen Laren stemmen tegen. En daarmee is het voorstel aangenomen. Dan breng ik motie nummer 1 in stemming. Zijn daar stemverklaringen bij? De heer Vos.

De heer Vos: Nee, maar mogen we er nog een vraag over stellen eventueel? Of wordt hij gewoon in één keer ingediend?

De voorzitter: Hij was al ingediend. Hij is ook besproken.

De heer Vos: Krijgen we nog een mogelijkheid om een vraag te stellen?

De voorzitter: Stel uw vraag. Doe maar.

De heer Vos: De vraag is heel simpel. Het is een heel sympathiek idee, maar je kunt natuurlijk ook gewoon al bij jezelf te rade gaan. N=1, heet dat volgens mij. Bent u zelf al begonnen met een dergelijke cursus en zo? Nee? Waarom niet?

De heer Koldenhof: Mag ik antwoorden, voorzitter?

De voorzitter: De heer Koldenhof.

De heer Koldenhof: Ik geef u bij de borrel antwoord, want ik vind dat we hier in deze raad nooit persoonlijk dat soort vragen stellen. We gaan ook niet, zoals eerder is gebeurd door een van uw fractieleden, antwoorden wie hier een dikke auto rijdt en wie hier een Mini rijdt. Dus ik geef geen antwoord. Ik ga u zo meteen bij de borrel graag uitleggen hoe het moet.

De voorzitter: Dit was het?

De heer Vos: Ik wil daar toch op reageren. Want ik zei ook niet voor niks, zo'n onderzoek kun je zelf ook bij jezelf afnemen. Want er wordt de gemeente gevraagd om onderzoek te verrichten. Dat brengt onmiddellijk weer allerlei kosten met zich mee, allerlei inspanningen. Is allemaal prima, maar volgens mij kun je het antwoord soms heel erg dicht bij jezelf zoeken, of misschien zelfs aan tafel. En mijn vraag is in die zin ook echt oprecht, onderzoekstechnisch, als u zich afvraagt waarom mensen dat niet doen. Dan kunt u het natuurlijk volgens mij het eenvoudigste bij uzelf te rade gaan waarom niet? Dus daar zit helemaal geen persoonlijke vraag achter. Het is gewoon puur een technische oplossing.

De voorzitter: Mijnheer Vos, mag ik dit als een stemverklaring samenvatten?

De heer Vos: Nee, want ik stelde gewoon een vraag.

De voorzitter: Maar uw punt is duidelijk, denk ik. Laat ik het daarbij houden. Zijn er stemverklaringen bij motie 1 over de AED's? Aan mijn rechterzijde ook niet. Mag ik dan weer de vingers omhoog zien van de leden van de raad die voor deze motie stemmen? Dat is een lid van D66, vier leden van Larens Behoud, twee leden van Liberaal Laren en drie leden van de VVD. De twee leden van Groen Laren stemmen tegen. Daarmee is motie nummer 1 aangenomen.

8. Sluiting

De voorzitter: En dan zijn we aan het eind gekomen van deze laatste vergadering voor de zomer. Ik wens u allemaal een heel mooi reces toe. Ik hoop u gezond en uitgerust weer terug te zien, zo tegen eind augustus, begin september. Of anders tussentijds gewoon gezellig in het dorp. En ik sluit de vergadering en ik nodig u nog uit voor een klein hapje en een drankje hiernaast. Dank u wel.